

**Teknolomiteollisuuden /
Suomen taloustilanne ja
näkymät
Rotaryesityelmä 27.1.2015
Juha Häkkinen**

Tammikuu 2015

Teknolomiteollisuus on viiden toimialan kokonaisuus

Elektroniikka- ja sähköteollisuus

ABB, Ensto, Microsoft Mobile, Murata Electronics, Nokia, Planmeca, Polar Electro, Suunto, Vacon, Vaisala...

Kone- ja metallituoteteollisuus

Abloy, Cargotec, Finn-Power, Fiskars, Glaston, Kone, Konecranes, Metso, Meyer Turku, Normet, Oras, Patria, Pemamek, Ponsse, Stala, Valmet, Valtra, Wärtsilä...

Suunnittelu ja konsultointi

A-Insinöörit, Citec, Elomatic, Etteplan, FCG, Finnmap, Granlund, Neste Jacobs, Pöyry, Ramboll, Rejlers, SITO, SWECO, WSP...

Metallien jalostus

Boliden, Componenta, Kuusakoski, Luvata, Norilsk Nickel, Outokumpu, Outotec, Ovako, Sacotec, SSAB (Rautaruukki Oyj)...

Tietotekniikka-ala

Affecto, Basware, CGI, Codebakers, Codenomicon, Comptel, Digia, Efecte, Enfo, F-Secure, Fujitsu Finland, IBM, Innofactor, Knowit, Microsoft, Nixu, Tieto...

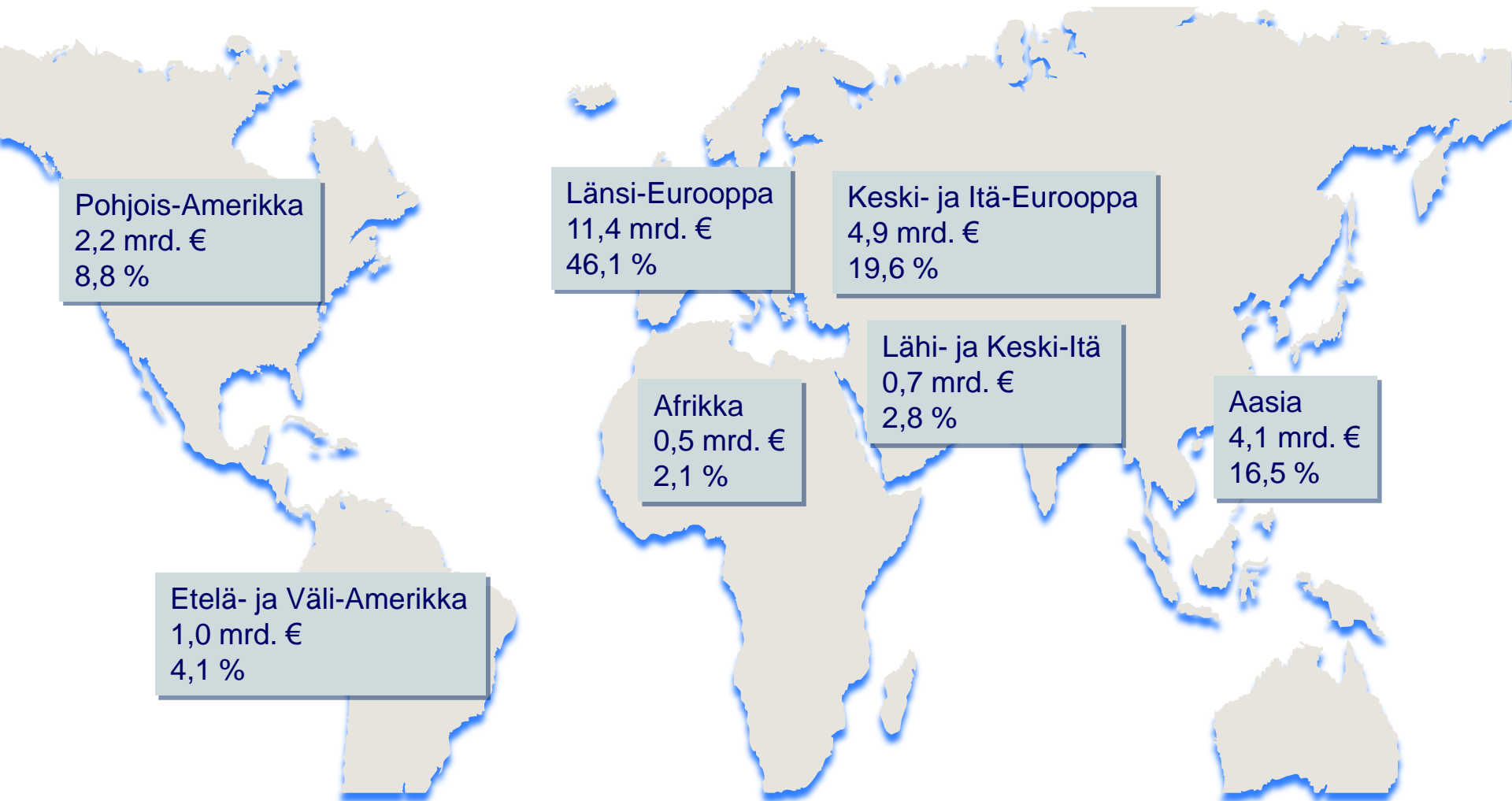
Teknoliateollisuus – merkittävin elinkeino Suomessa

- 50 % Suomen koko viennistä.
- 75 % Suomen koko elinkeinoelämän t&k-investoinneista.
- Alan yritykset työllistävät suoraan lähes 280 000 ihmistä, välillinen työllistämisvaikutus mukaan lukien 700 000 henkilöä eli 30 % Suomen koko työvoimasta.
- Teknoliateollisuus ry:llä on yli 1 600 jäsenyritystä.

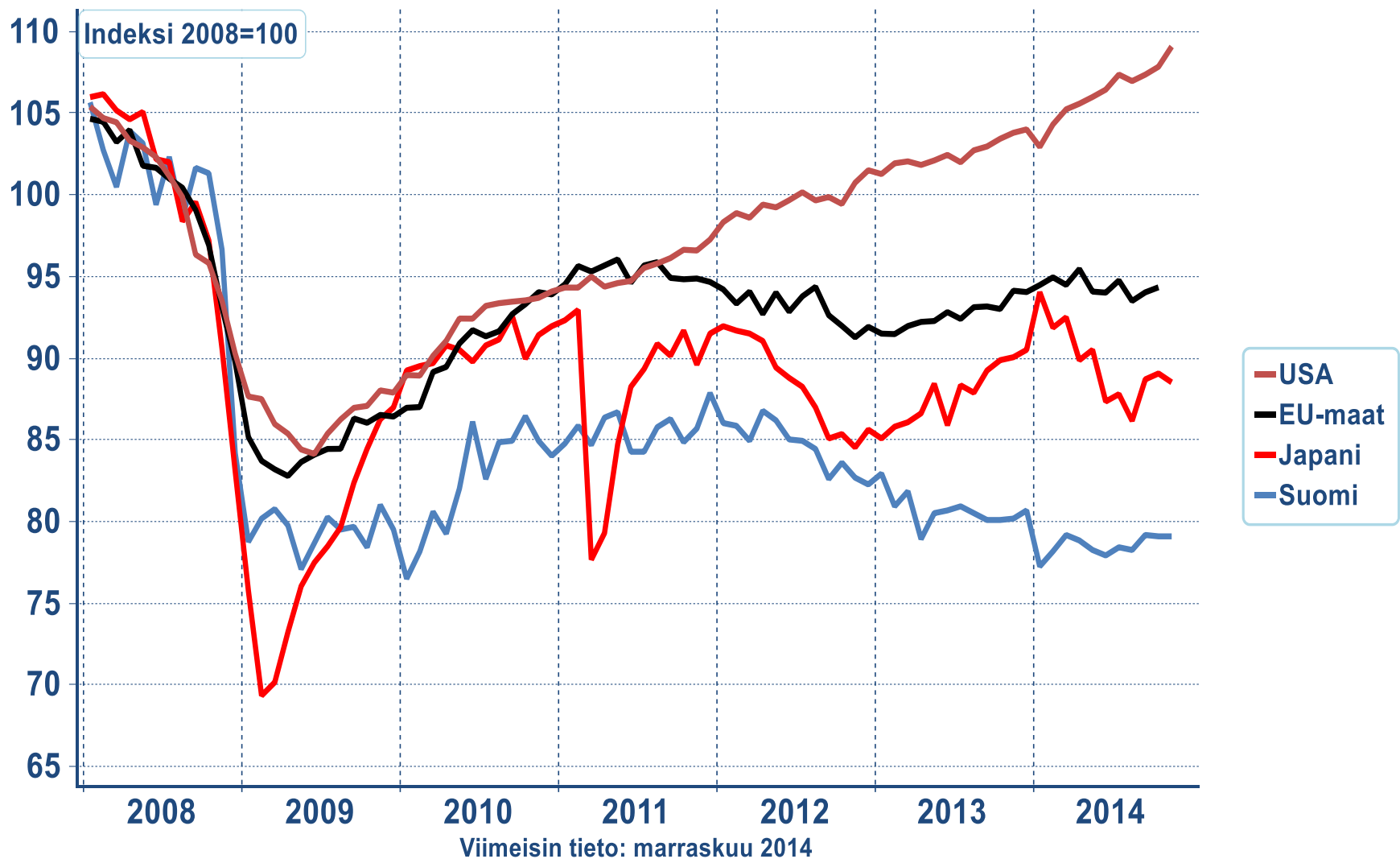
Teknolomiteollisuuden tavaravienti Suomesta alueittain 2013

Tavaravienti yhteensä 24,8 mrd. euroa*

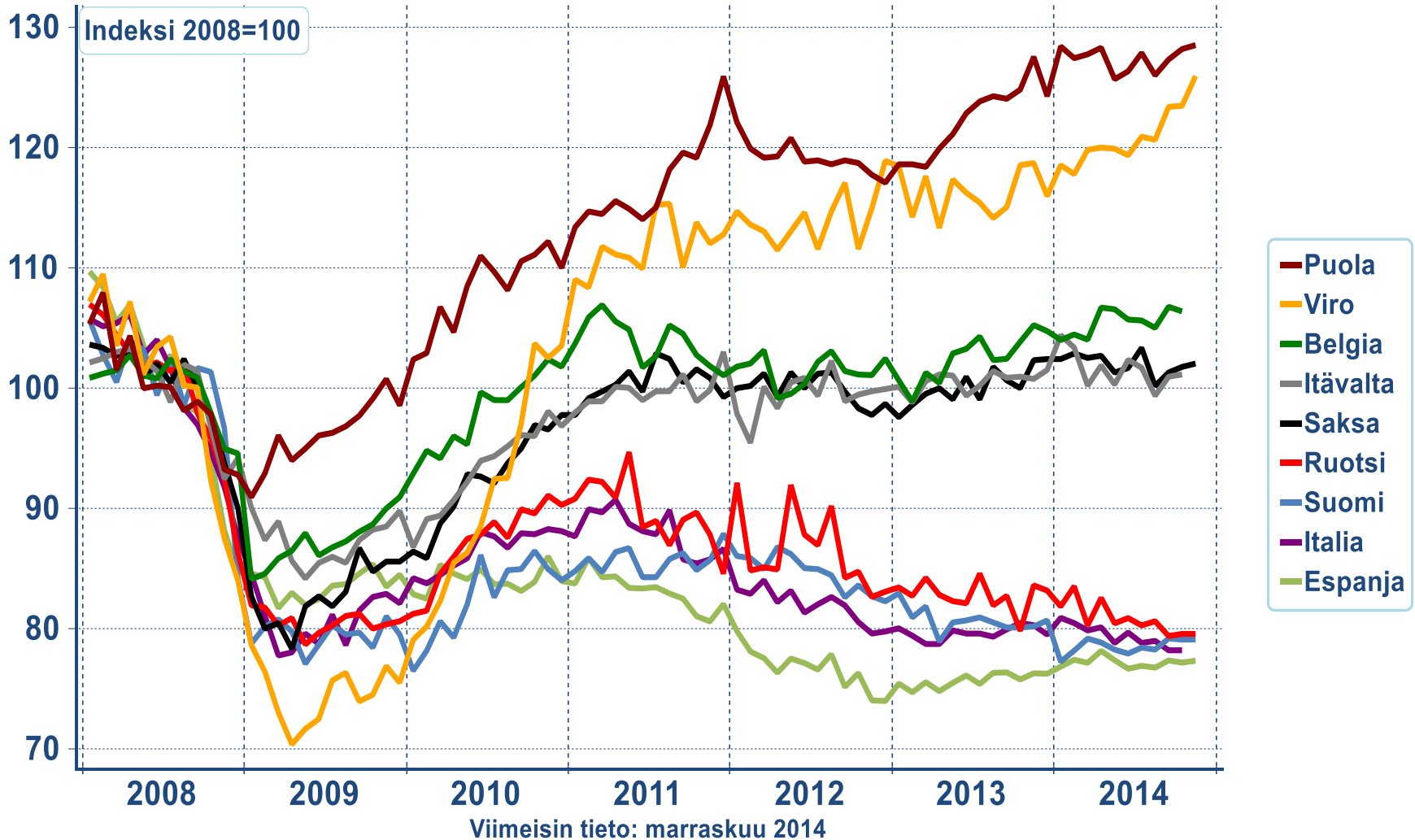

Epävarmuus maailmantaloudessa on lisääntynyt

Teollisuustuotanto USA:ssa kasvaa vahvasti. Suomessa tuotanto polkee matalalla tasolla

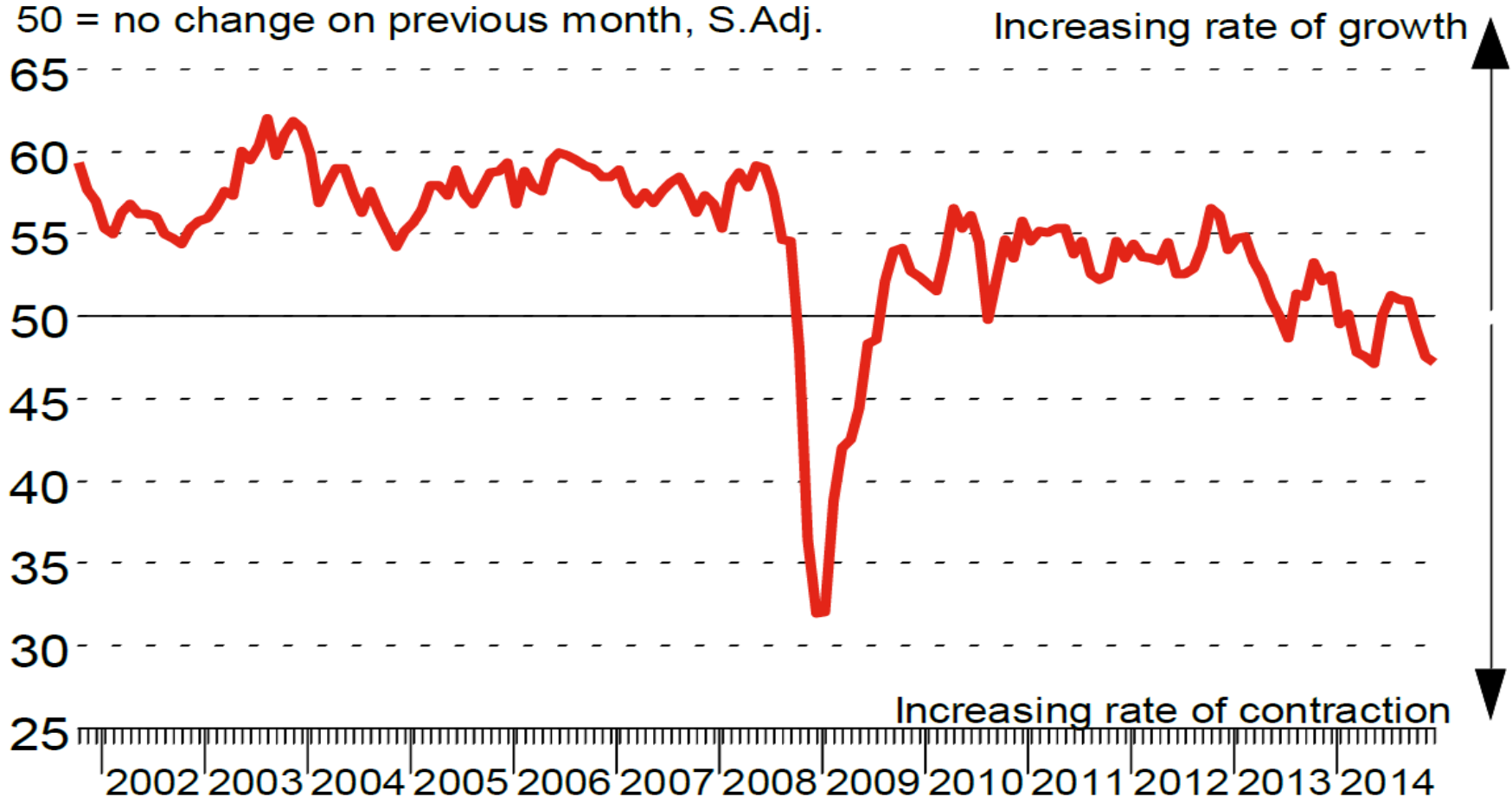
Teollisuustuotanto Suomessa on pudonnut EU-maista lähes eniten

Venäjän talous on negatiivisessa kierteessä

Teollisuuden ja palvelualojen ostopäällikköindeksi Venäjällä
50 = ei muutosta edelliskuukaudesta

50 = no change on previous month, S.Adj.

Suomen talous kehittyi heikosti myös vuonna 2015

Bkt:n kehitys 2015/2014, %

Pohjois-Amerikka: +3,0 %

USA	+3,1 %
Kanada	+2,5 %

Etelä- ja Väli-Amerikka: +1,6 %

Brasilia	+0,6 %
Meksiko	+3,4 %
Argentiina	-0,6 %
Venezuela	-3,0 %
Kolumbia	+4,3 %
Chile	+2,7 %
Peru	+4,6 %

Länsi-Eurooppa: +1,3 %

Saksa	+1,3 %
Iso-Britannia	+2,6 %
Ranska	+0,8 %
Italia	+0,4 %
Espanja	+1,9 %
Alankomaat	+1,3 %
Sveitsi	+1,8 %
Ruotsi	+2,5 %
Belgia	+1,3 %
Norja	+1,7 %
Itävalta	+1,4 %
Tanska	+1,5 %
Kreikka	+1,9 %
Suomi	+0,9 %
Portugali	+1,3 %
Irlanti	+3,0 %

Afrikka

Etelä-Afrikka	+2,5 %
Nigeria	+5,8 %
Egypti	+3,4 %

Keski- ja

Itä-Eurooppa: +1,2 %

Venäjä	-0,9 %
Turkki	+3,2 %
Puola	+3,3 %
Tšekki	+2,4 %
Romania	+2,8 %
Ukraina	-2,6 %
Unkari	+2,3 %
Slovakia	+2,7 %
Slovenia	+1,6 %
Liettua	+3,1 %
Latvia	+3,0 %
Viro	+2,5 %

Lähi- ja Keski-Itä

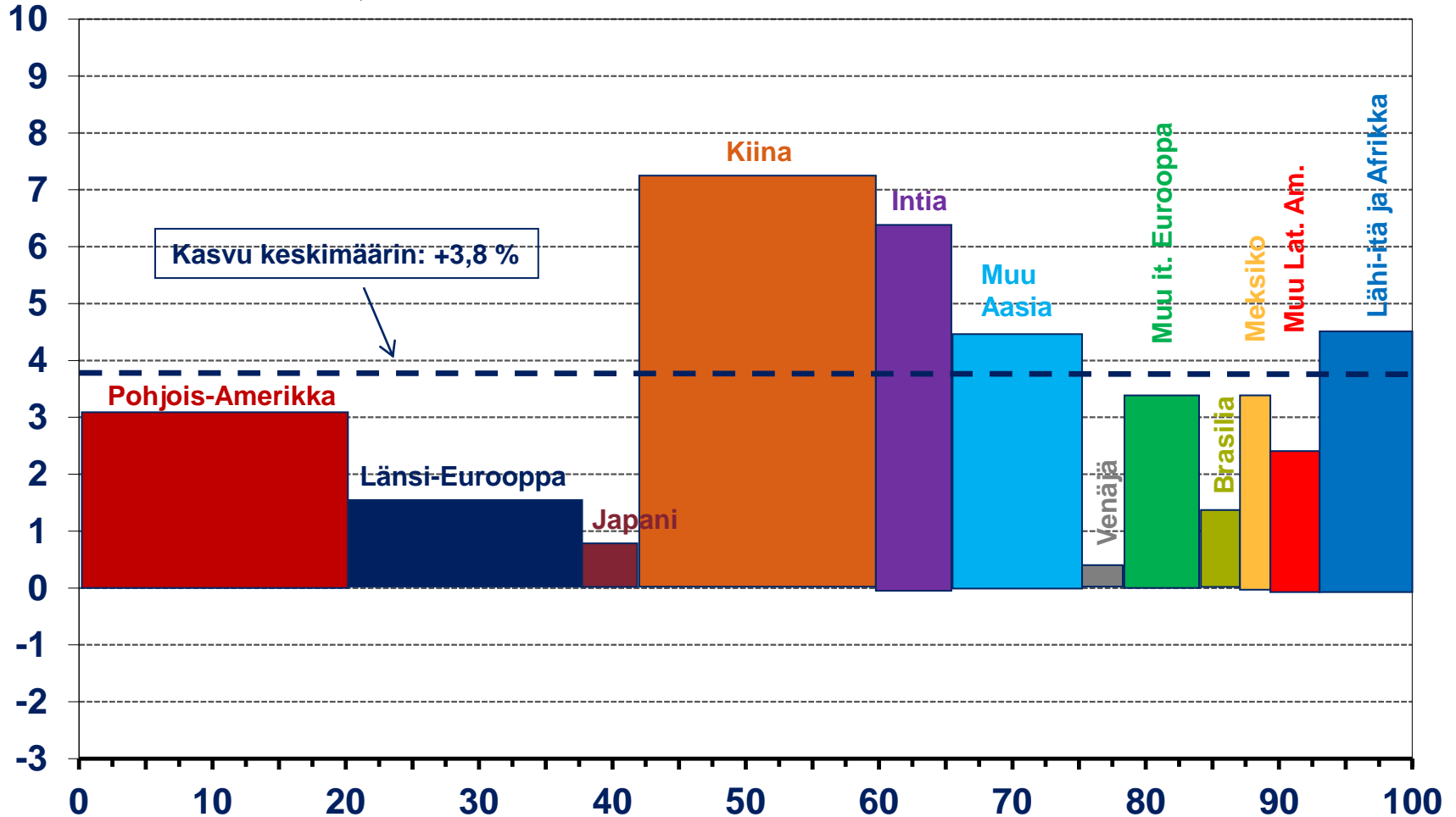
Saudi Arabia	+4,2 %
Israel	+2,9 %

Aasia: +4,7 %

Kiina	+7,0 %
Japani	+1,2 %
Intia	+6,3 %
Australia	+2,8 %
Etelä-Korea	+3,5 %
Indonesia	+5,4 %
Taiwan	+3,6 %
Thaimaa	+3,9 %
Malesia	+5,0 %
Singapore	+3,2 %
Uusi Seelanti	+3,0 %
Filippiinit	+6,1 %
Vietnam	+5,8 %

Maailmantalouden ennustetaan kasvavan 3,8 % vuonna 2015

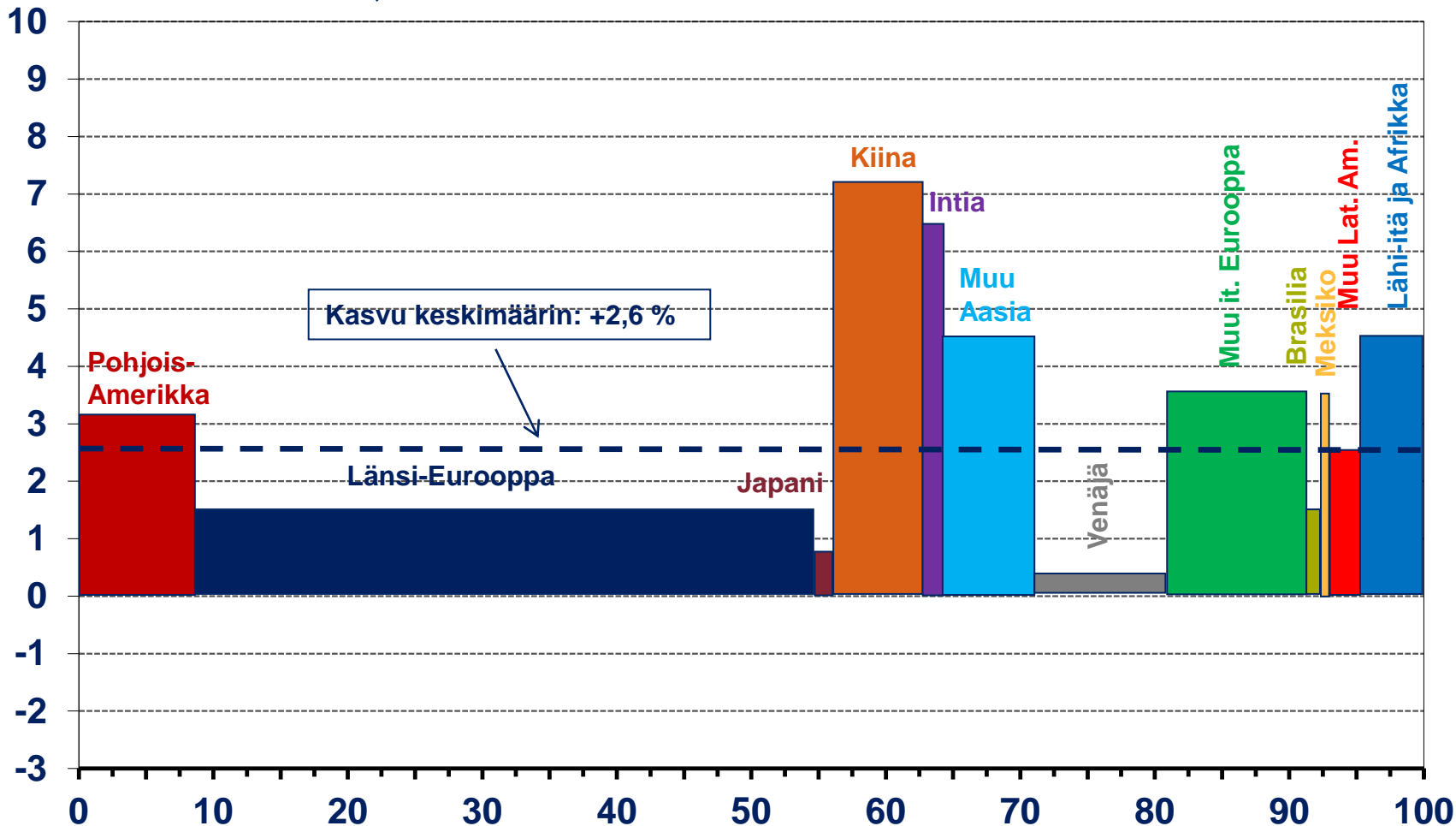
BKT:n kasvu 2015, %

Pylvään leveys kuvaa osuutta (ostovoimapariteetilla korjatusta) maailman bkt:stä vuonna 2014, %.

Teknolomiteollisuuden kysyntä maailmalla kasvaa 2,6 % vuonna 2015

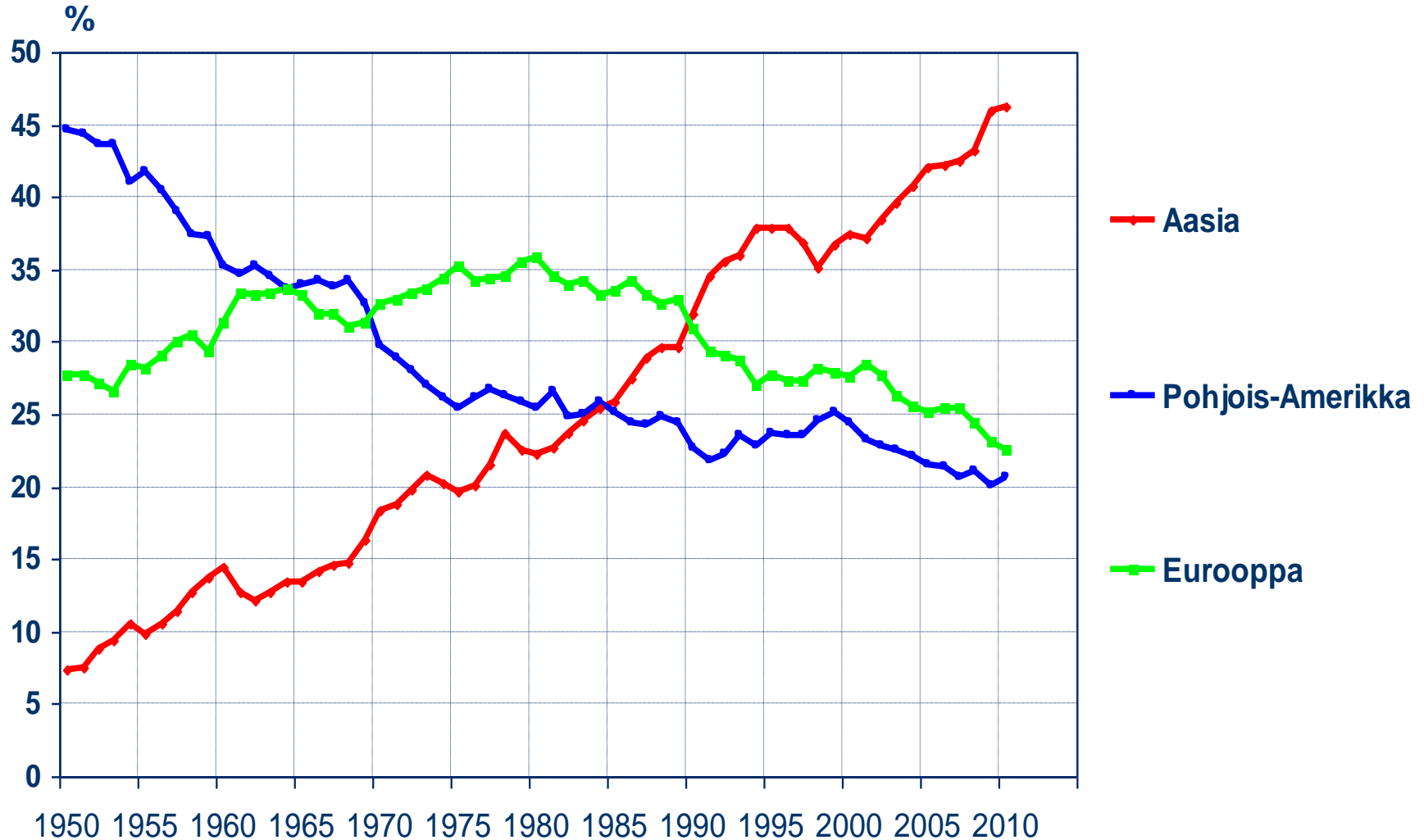
BKT:n kasvu 2015, %

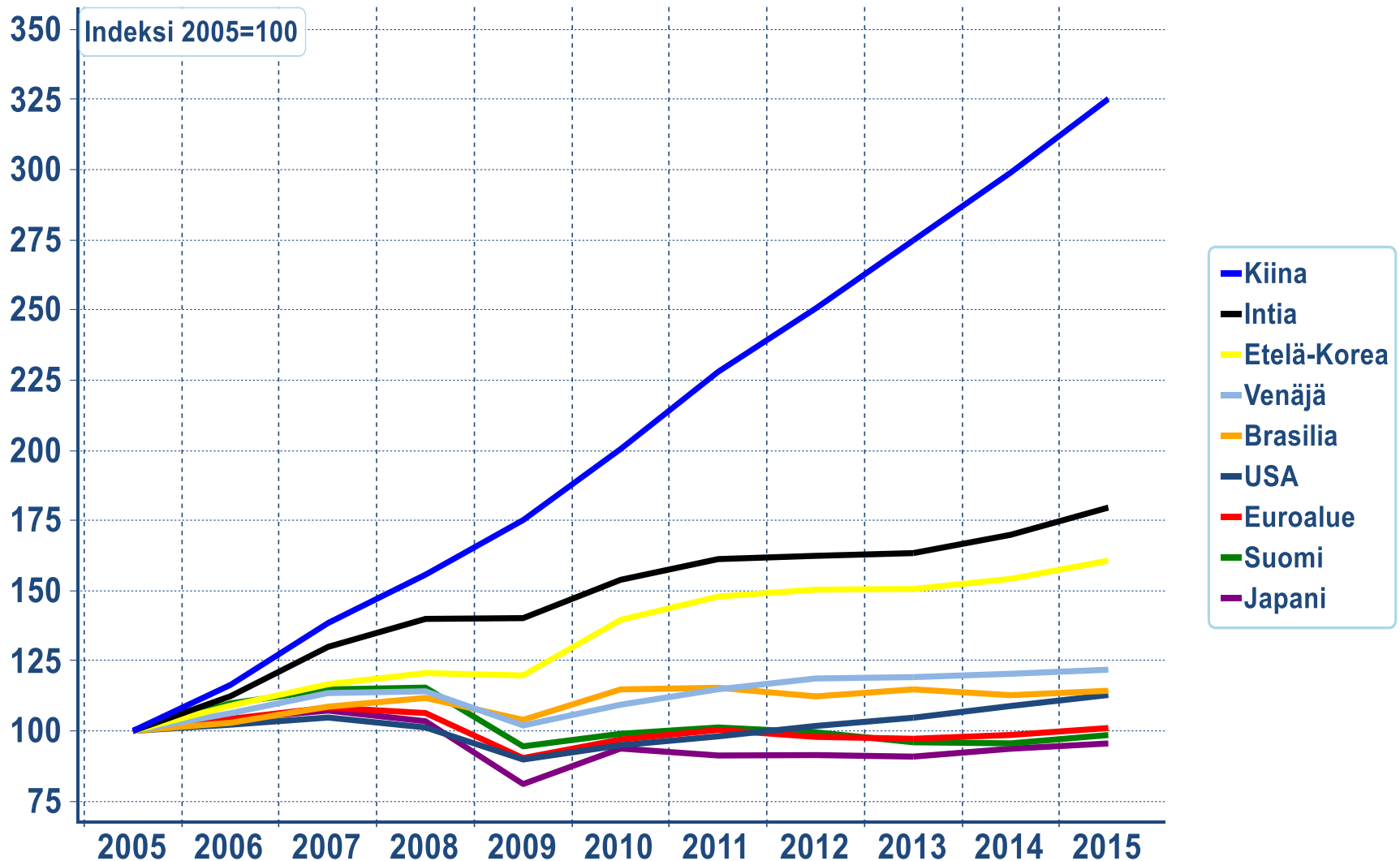
Pylvään leveys kuvaa osuutta teknolomiteollisuuden Suomen viennistä vuonna 2013, %.

Globaali rakennemuutos siirtää työtä ja pääomia Aasiaan

Teollisuustuotannon jakauma maailmassa 1950-2010

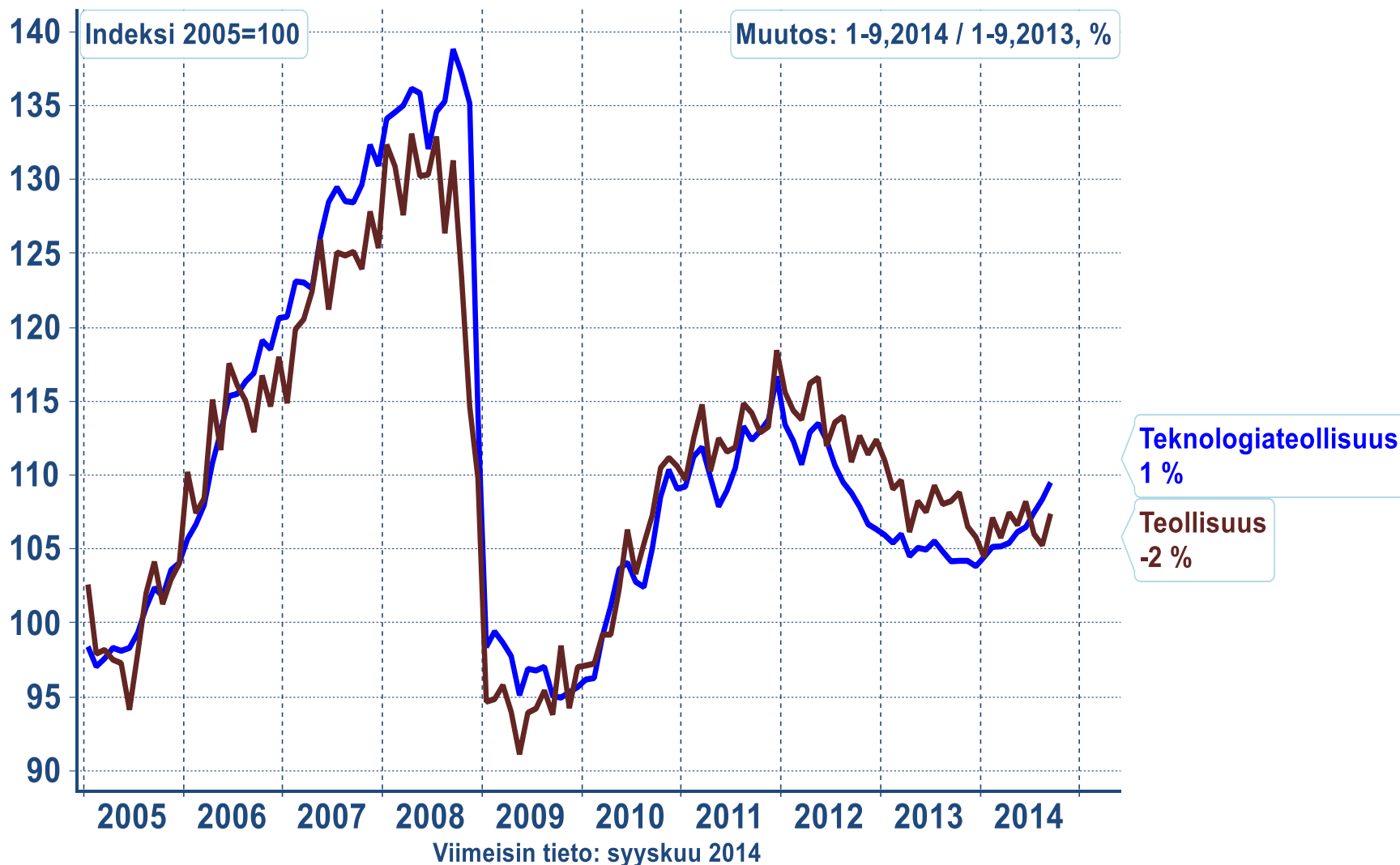

Teollisuustuotannon kasvu Kiinassa on omassa luokassaan

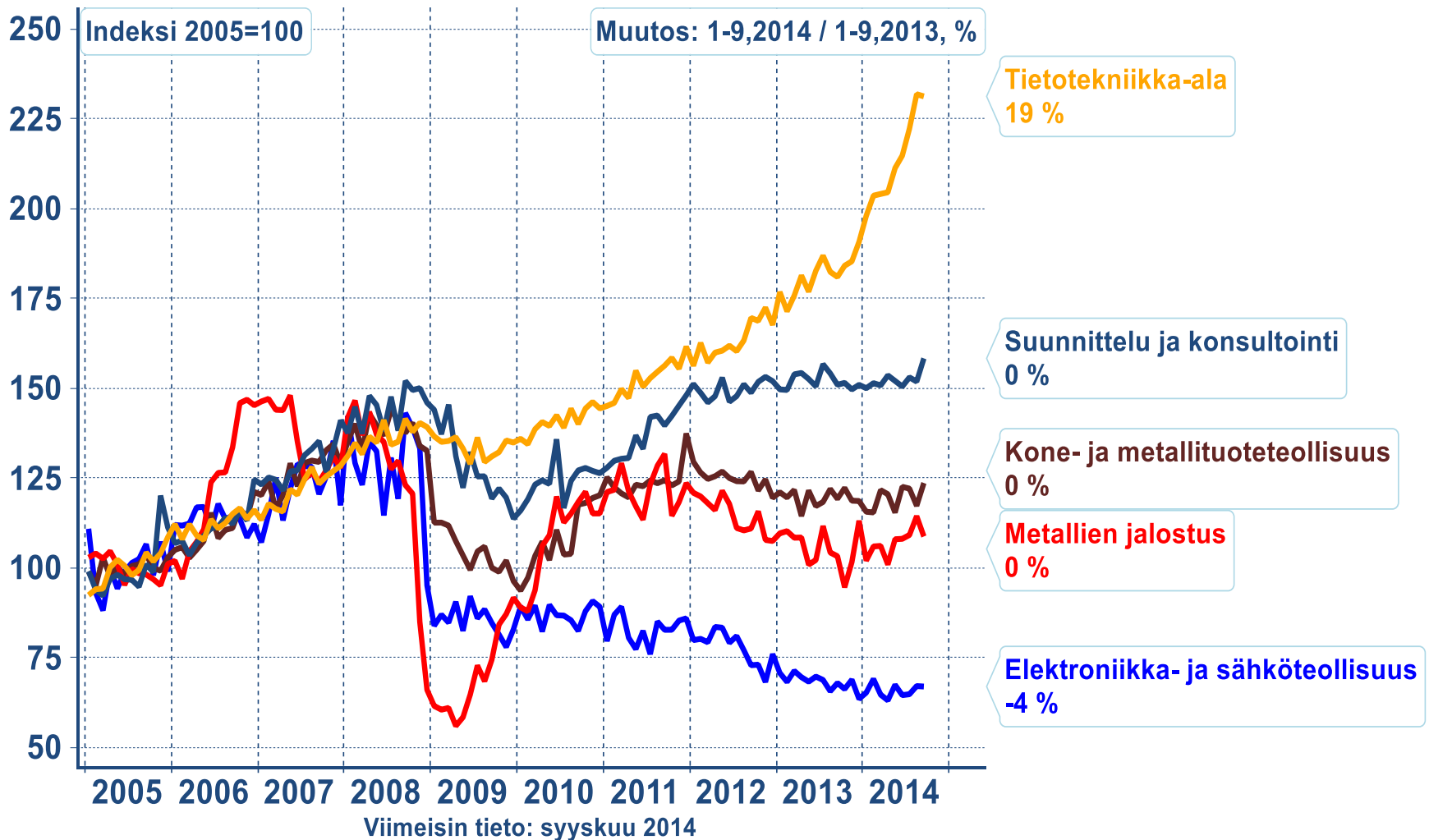

Teknologia teollisuuden näkökulmasta Suomessa

Teknologiaeteollisuuden liikevaihto Suomessa viimevuotisella tasolla

Teknologioteollisuuden päätoimialat Suomessa kehittyneet epäyhtenäisesti

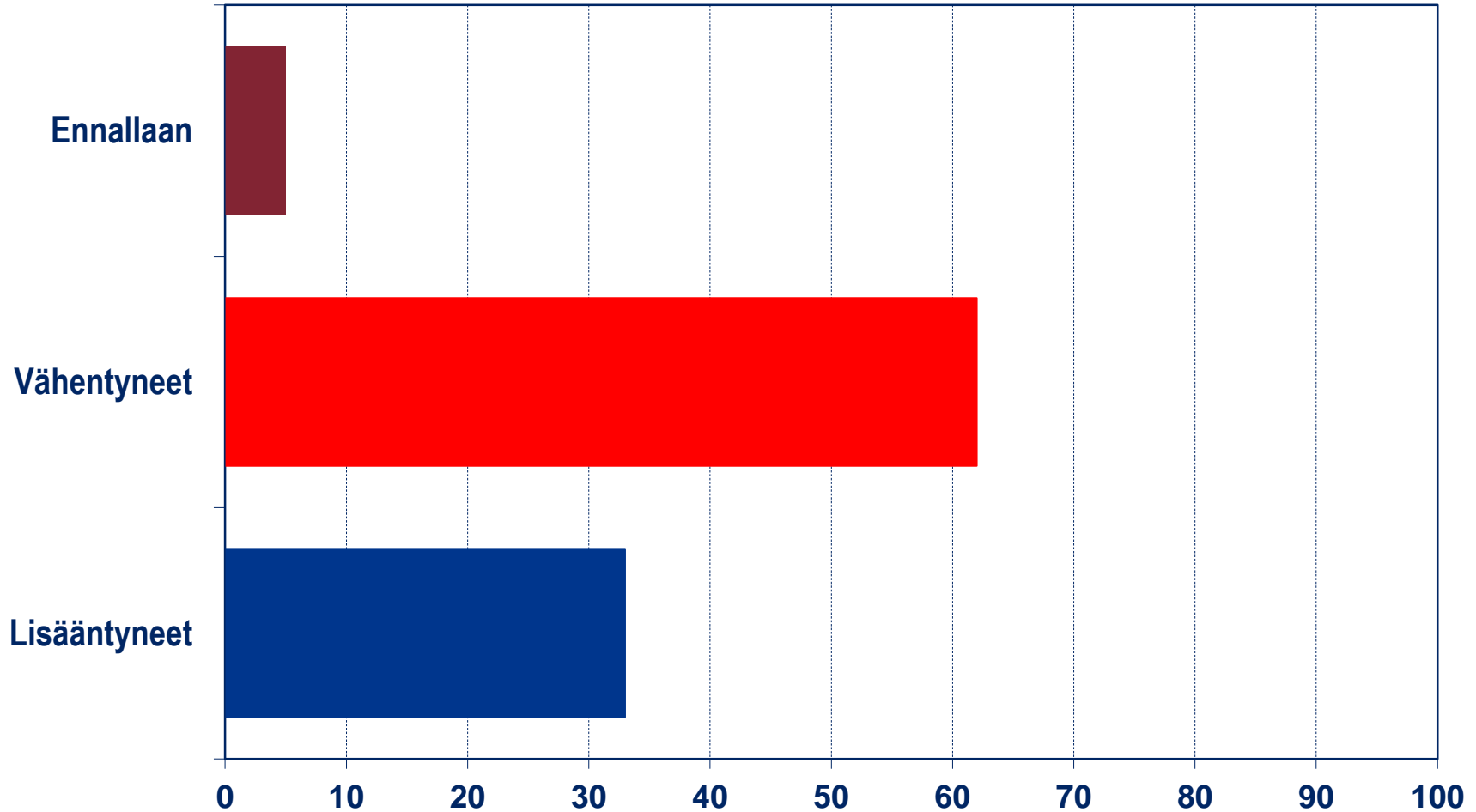
Kausipuhdistetut liikevaihtoindeksit.

Osuudet liikevaihdosta 2013: kone- ja metallituoteteollisuus 42 %, elektroniikka- ja sähköteollisuus 24 %, metallien jalostus 13 %, tietotekniikka-ala 13 %, suunnittelu ja konsultointi 8 %.

Lähde: Macrobond, Tilastokeskus

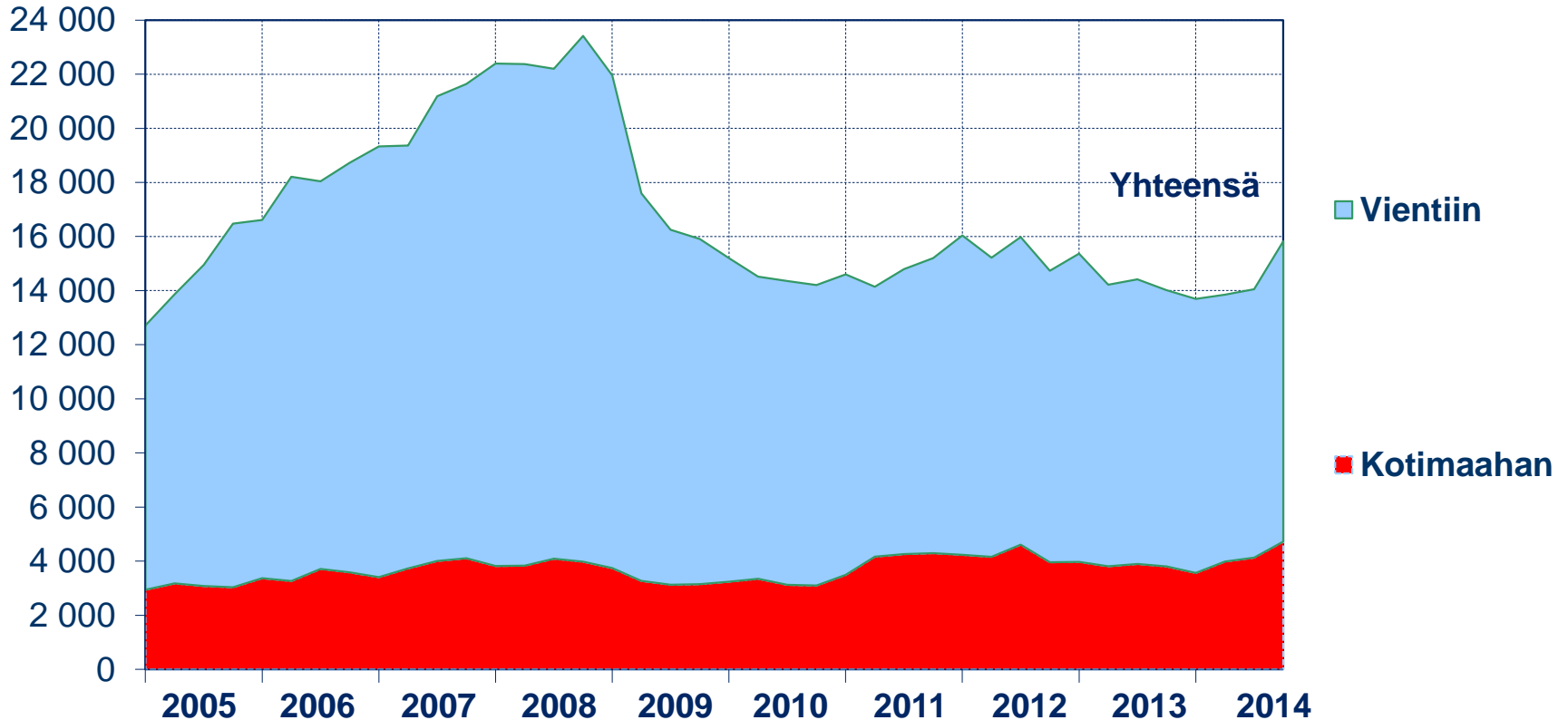
Teknolomiteollisuuden uudet tilaukset Suomessa yrityksittäin

Heinä-syyskuu 2014 / huhti-kesäkuu 2014, %

Teknolgiateollisuuden* tilauskantaa Suomessa kasvattaneet yksittäiset suuret tilaukset

Milj. euroa, käyvin hinnoin

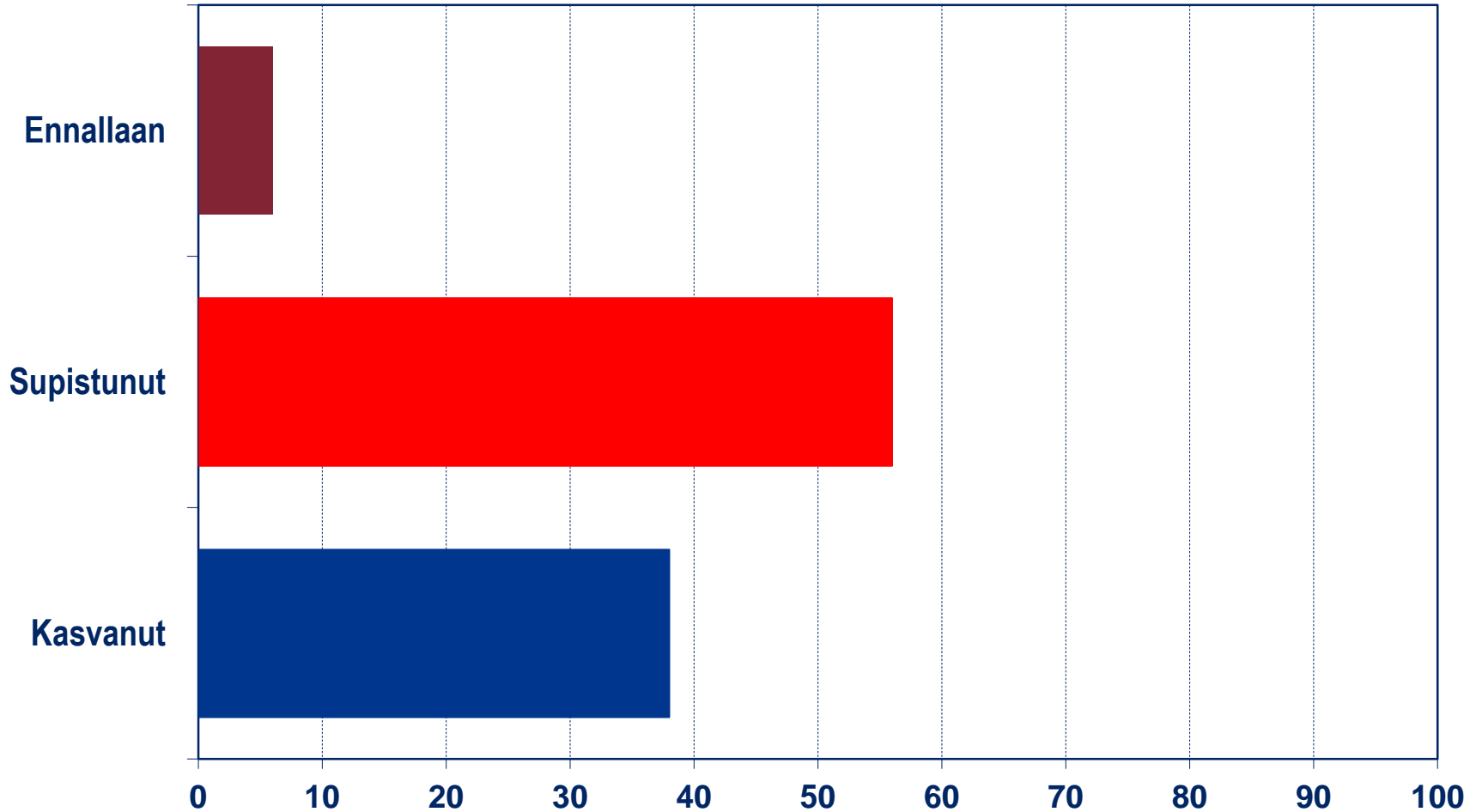

Muutos:	30.9.2014 / 30.9.2013	30.9.2014 / 30.6.2014
Vientiin :	+9 %	+12 %
Kotimaahan:	+24 %	+15 %
Yhteensä :	+13 %	+13 %

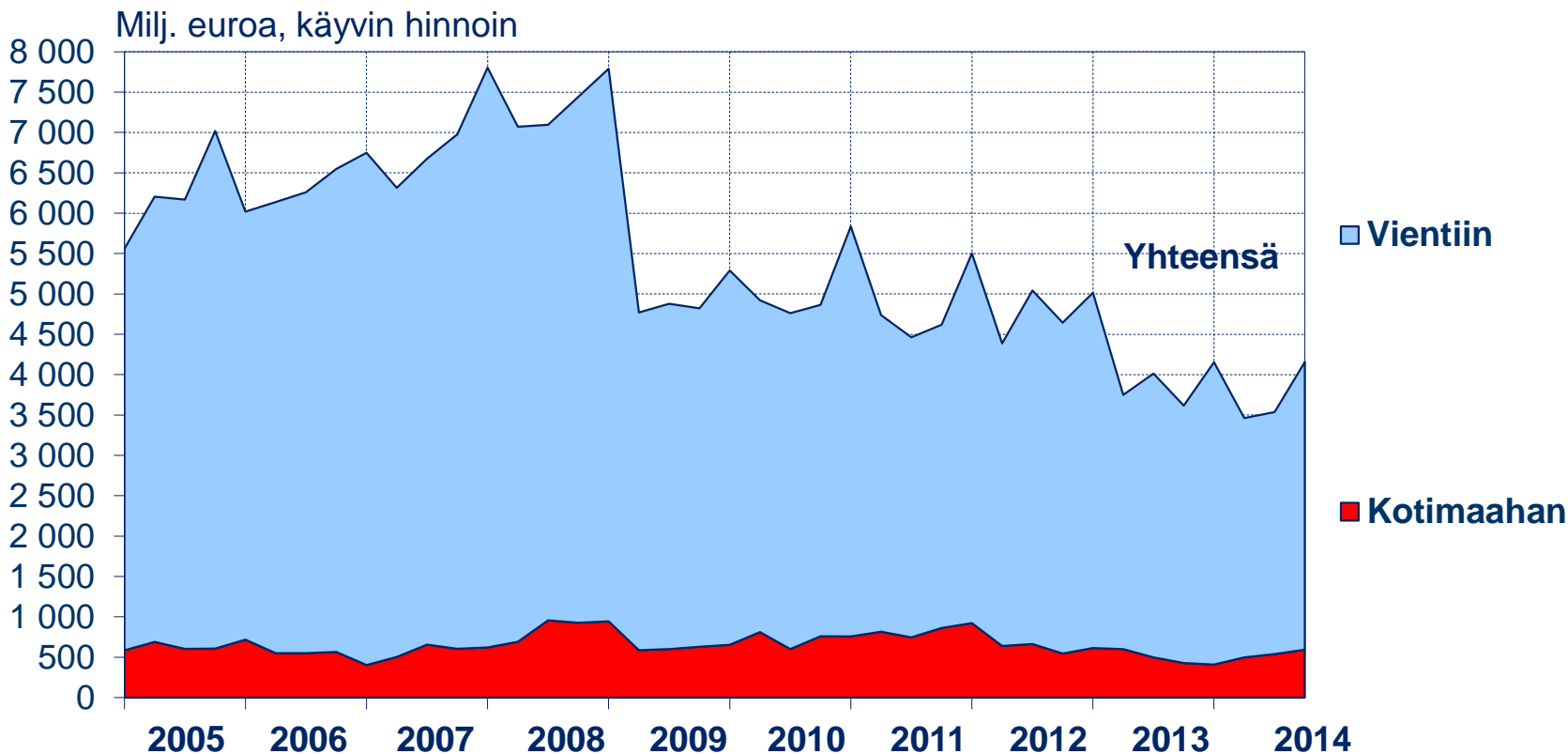
*) PI. metallien jalostus ja pelialan ohjelmistoyritykset.

Teknologiateollisuuden tilauskanta Suomessa yrityksittäin

30.9.2014 / 30.6.2014, %

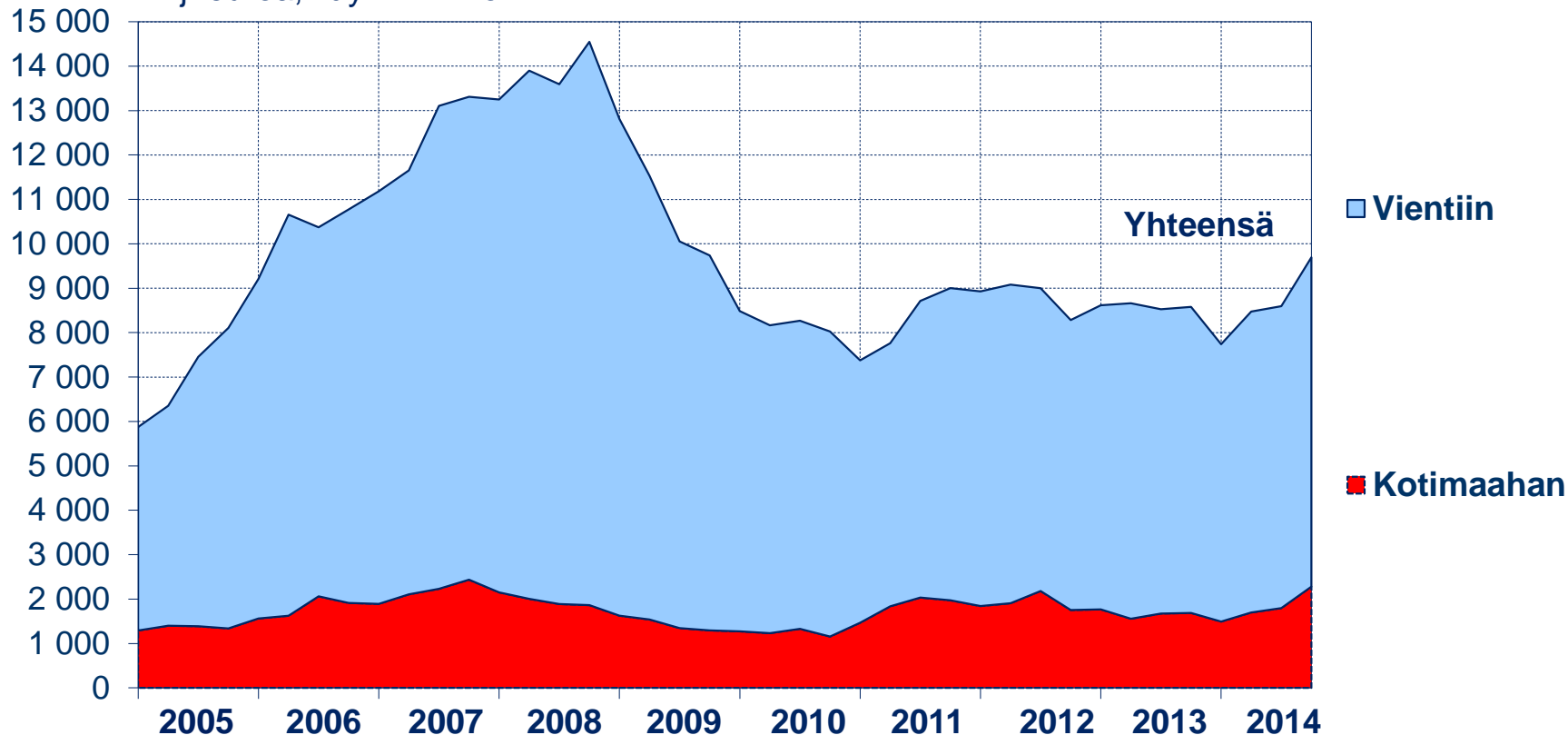
Elektroniikka- ja sähköteollisuuden tilauskanta Suomessa

Muutos:	30.9.2014 / 30.9.2013	30.9.2014 / 30.6.2014
Vientiin:	+12 %	+19 %
Kotimaahan:	+39 %	+10 %
Yhteensä:	+15 %	+18 %

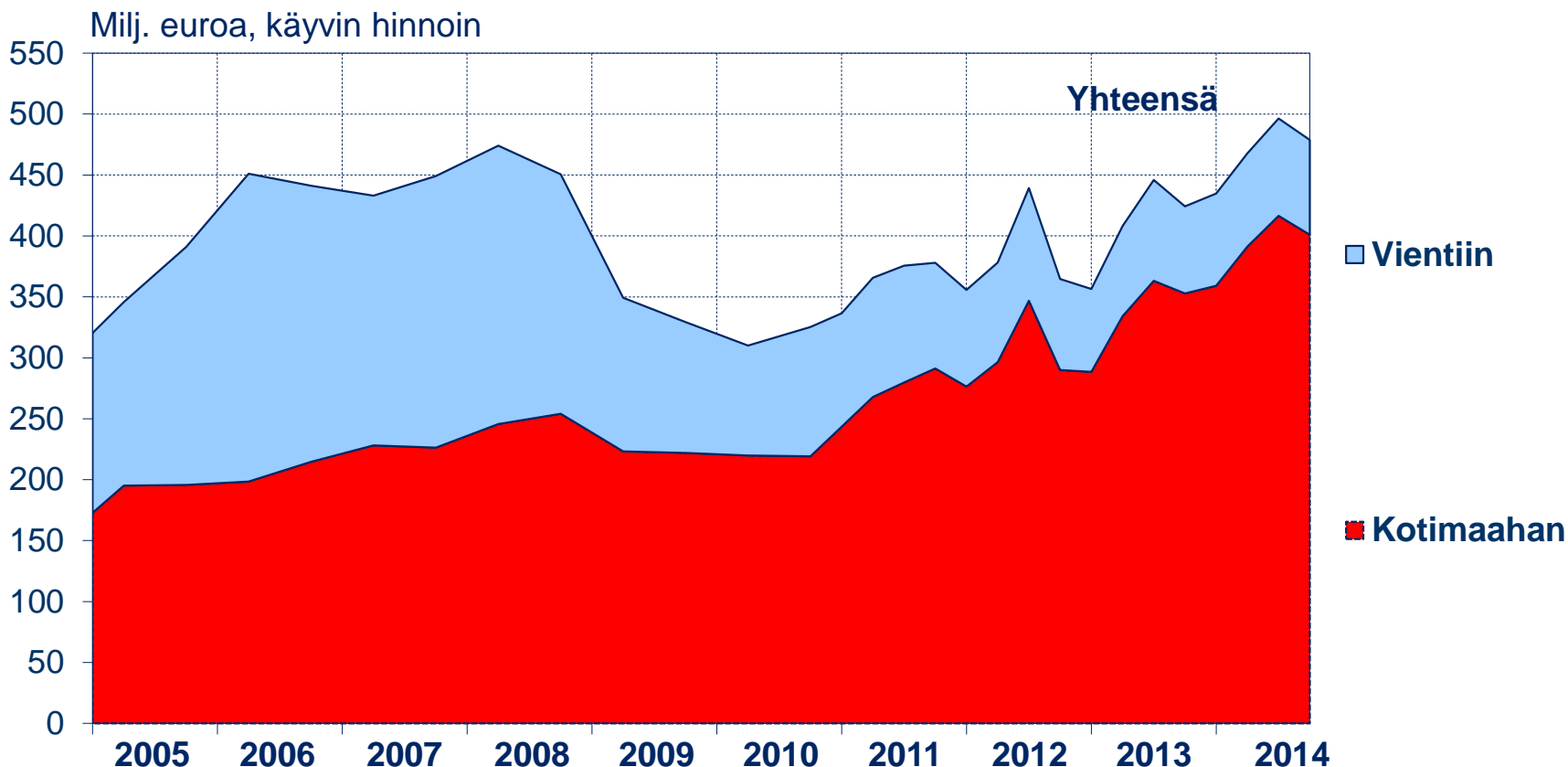
Kone- ja metallituoteteollisuuden tilauskanta Suomessa

Milj. euroa, käyvin hinnoin

Muutos:	30.9.2014 / 30.9.2013	30.9.2014 / 30.6.2014
Vientiin:	+8 %	+9 %
Kotimaahan:	+35 %	+27 %
Yhteensä:	+13 %	+13 %

Suunnittelu- ja konsultointialan tilauskanta Suomessa

Muutos:	30.9.2014 / 30.9.2013	30.9.2014 / 30.6.2014
Vientiin:	+9 %	-3 %
Kotimaahan:	+14 %	-4 %
Yhteensä:	+13 %	-4 %

Yhteenveto alan tilanteesta ja lähiajan näkymistä

- Liikevaihto Suomessa supistui 5 % vuonna 2013, mutta kasvoi hieman 2014.
- Yritykset saivat uusia tilauksia viime vuoden heinä-syyskuussa 33 % enemmän kuin vuotta aiemmin vastaavaan aikaan ja 17 % enemmän kuin huhti-kesäkuussa.
- Tilausten kasvu perustui yksittäisiin, arvoltaan suuriin tilauksiin. Sekä uudet tilaukset, että tilauskannat supistuivat huhti-kesäkuusta useammassa yrityksessä kuin kasvoivat.
- Alan yritysten saamat tarjouspyynnöt vähenivät syksyn aikana ensimmäisen kerran vuoden 2014 aikana.
- Maailmantalouden epävarmuutta lisää kehittyvien maiden kasvuvauhdin hidastuminen sekä Venäjän ja Ukrainan kriisin vaikutukset.
- Liikevaihto on vuoden 2015 alussa suurempi kuin vuotta aiemmin.

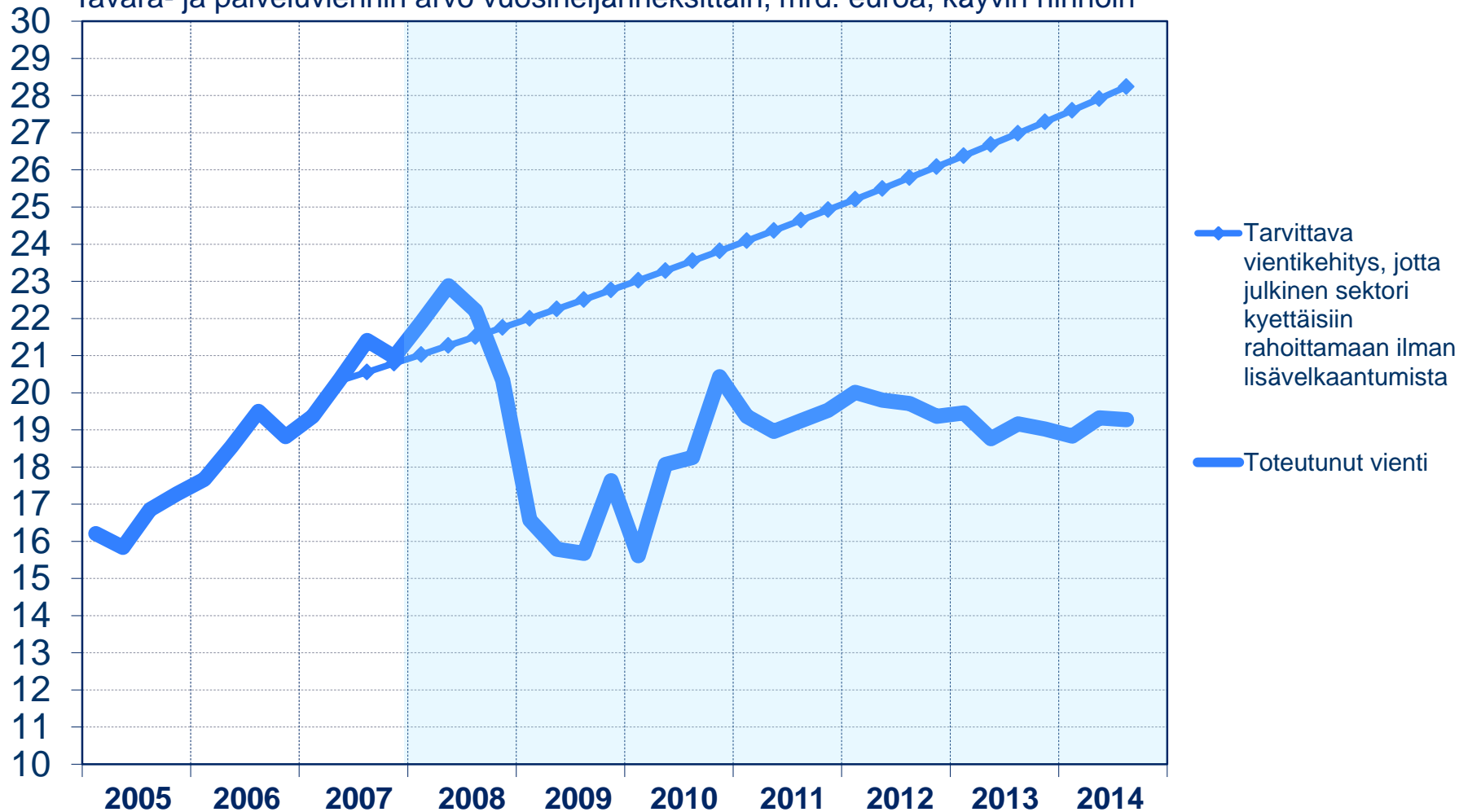

Talous- ja veropoliikkaa sekä työmarkkinoita uudistettava rohkeasti

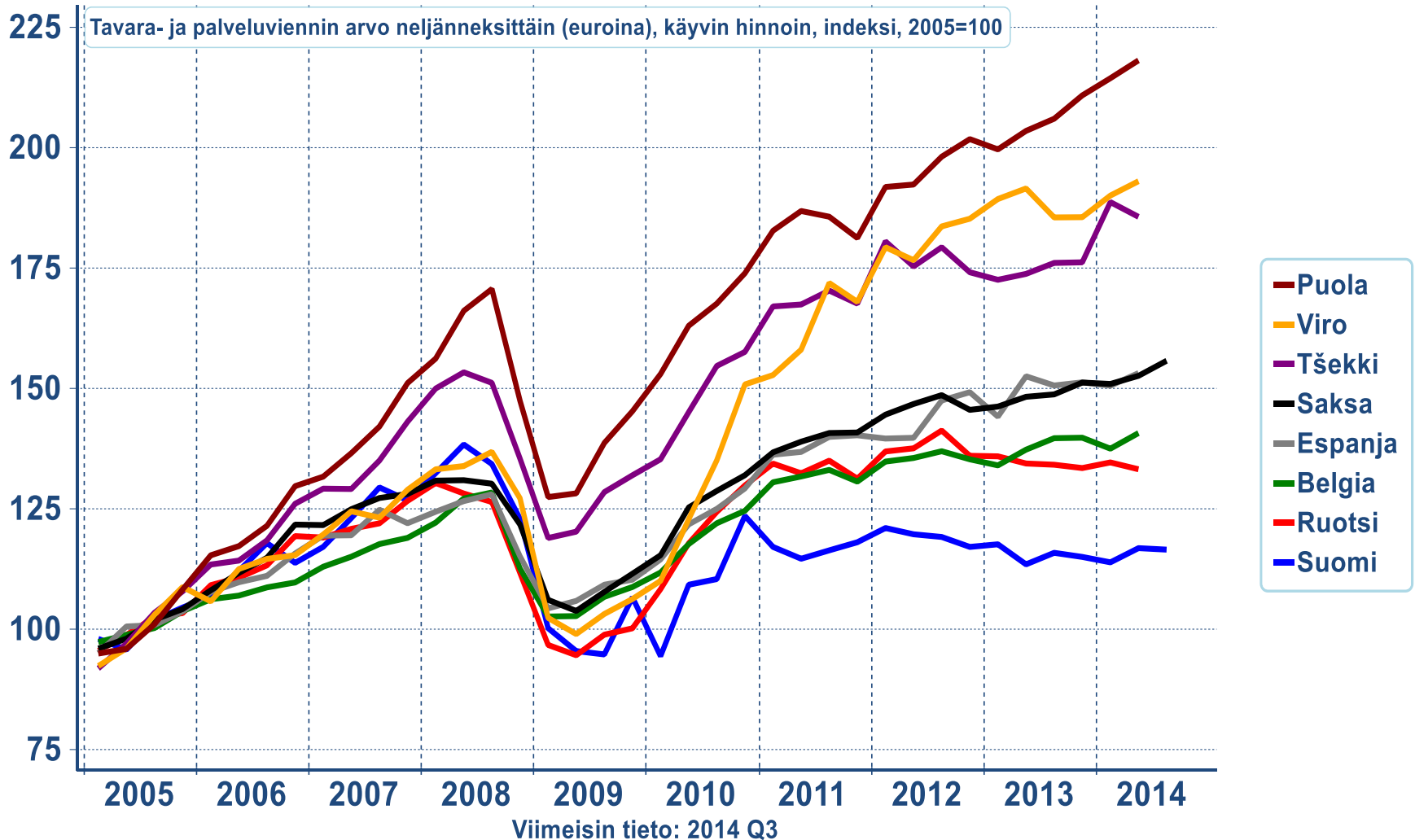
Suomen vienti on romahtanut 2008 jälkeen, vientituloja puuttuu jopa 30 miljardia euroa / vuosi

Teollisuus kattaa 90 % Suomen viennistä

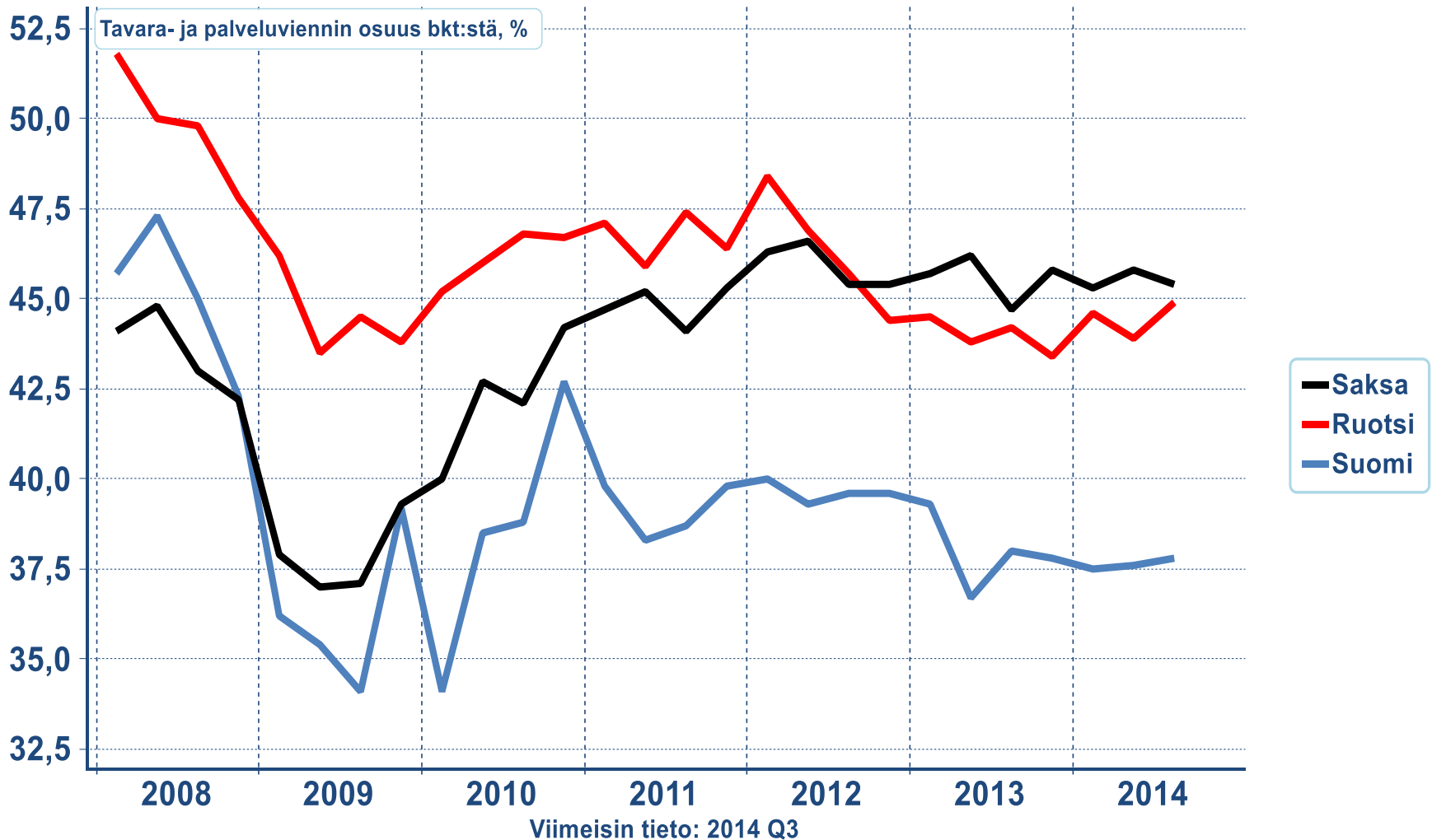
Tavara- ja palveluviennin arvo vuosineljänneksittäin, mrd. euroa, käyvin hinnoin

Suomen vienti on jäänyt kilpailijamaiden kehityksestä

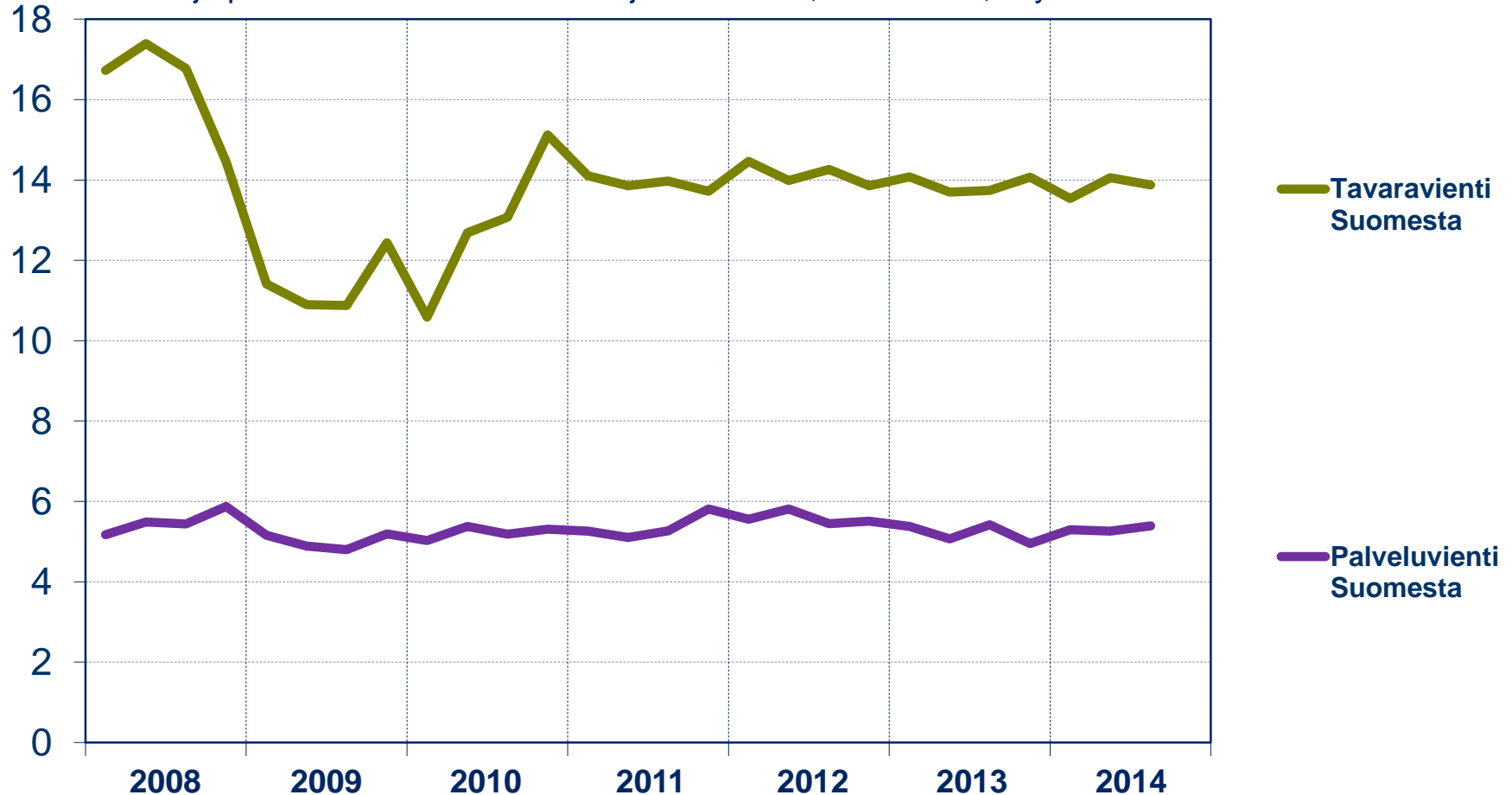
Viennin suhde bkt:hen on pudonnut merkittävästi Suomessa 2008 jälkeen

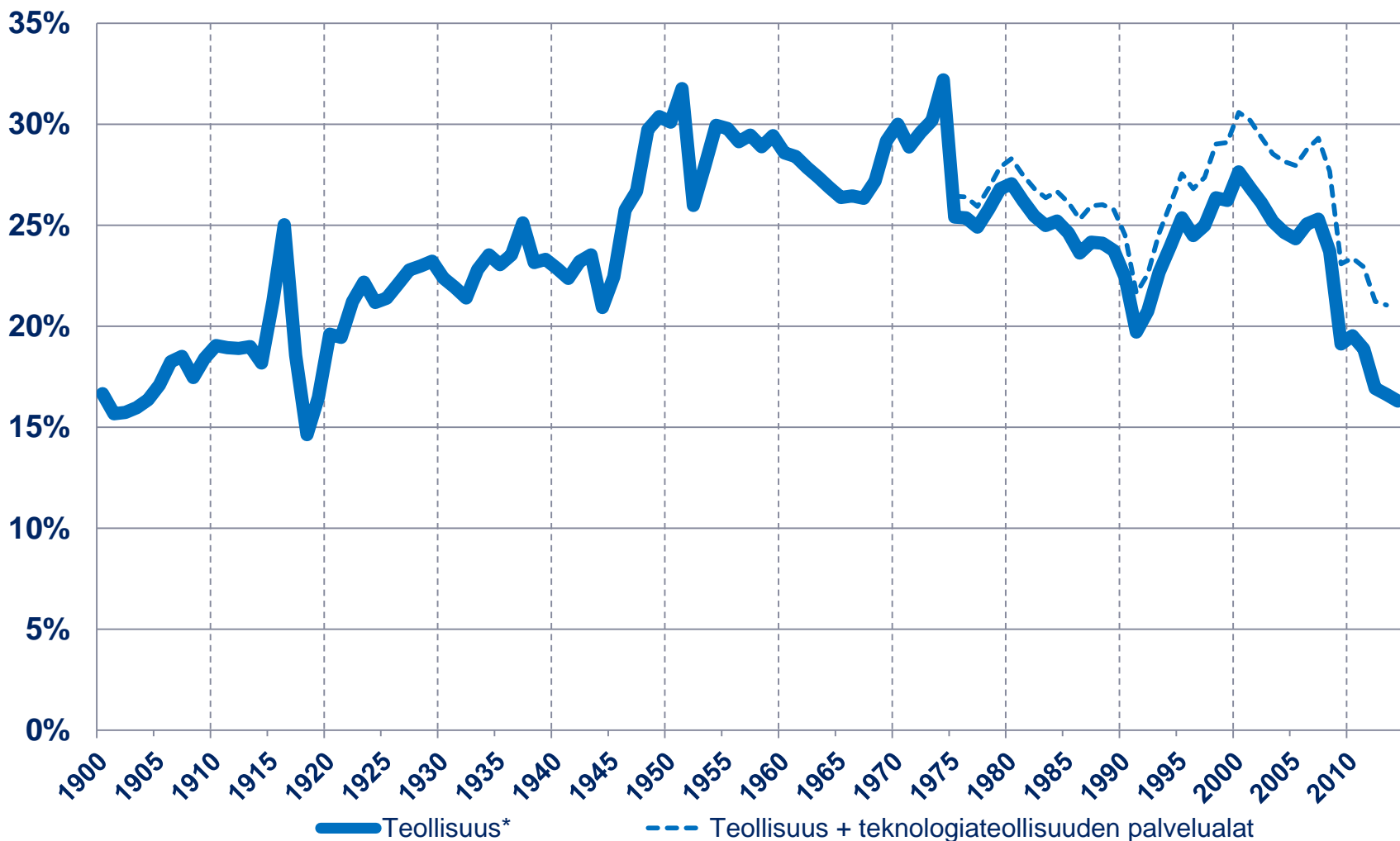
Palveluvienti ei ole korvannut tavaraviennin pudotusta

Tavaravienti on 18 % eli vuositasolla 12 miljardia euroa pienempi kuin ennen talouskriisiä

Tavara- ja palveluviennin arvo vuosineljänneksittäin, mrd. euroa, käyvin hinnoin

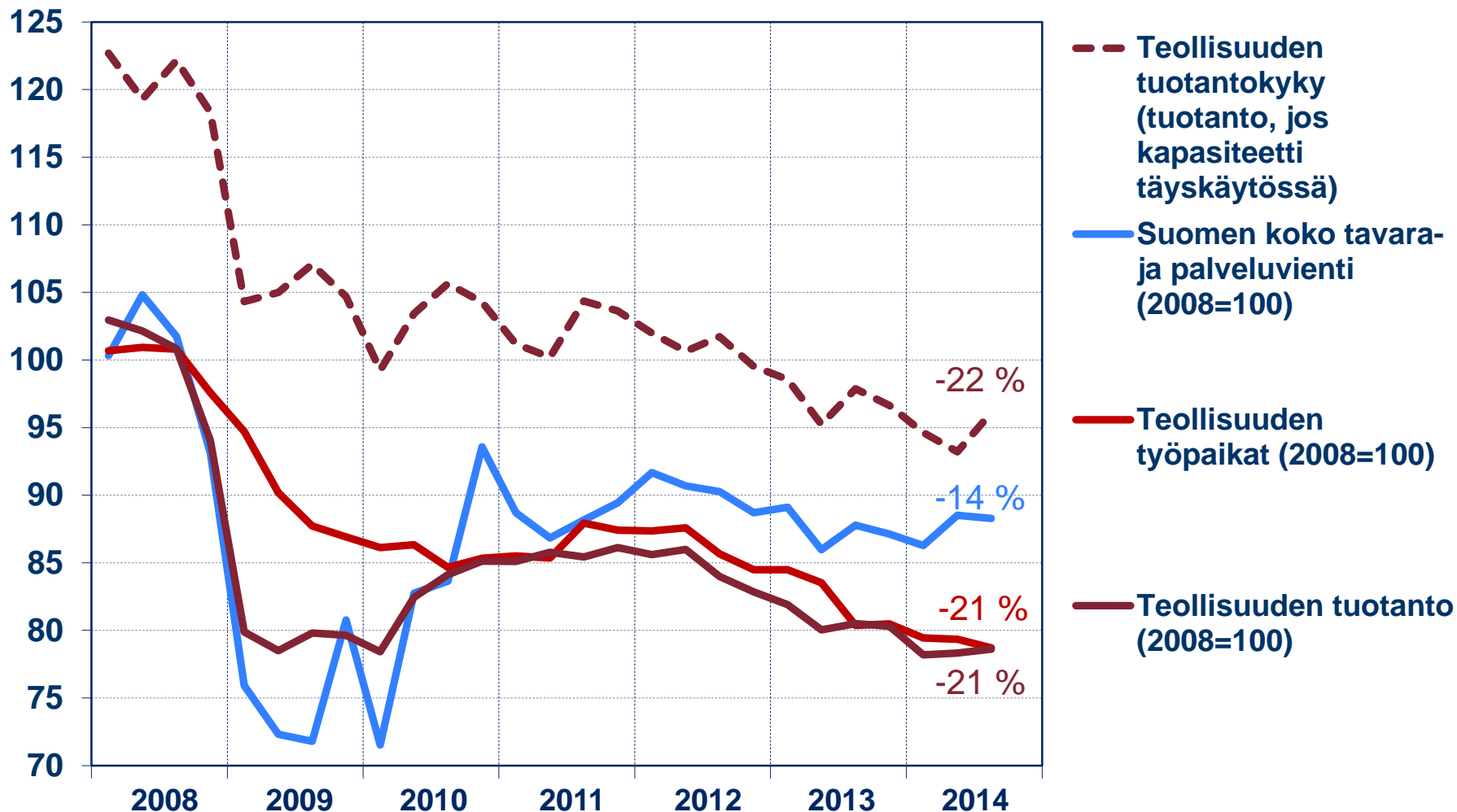

Teollisuuden osuus bruttokansantuotteesta on Suomessa historiallisen matalalla tasolla

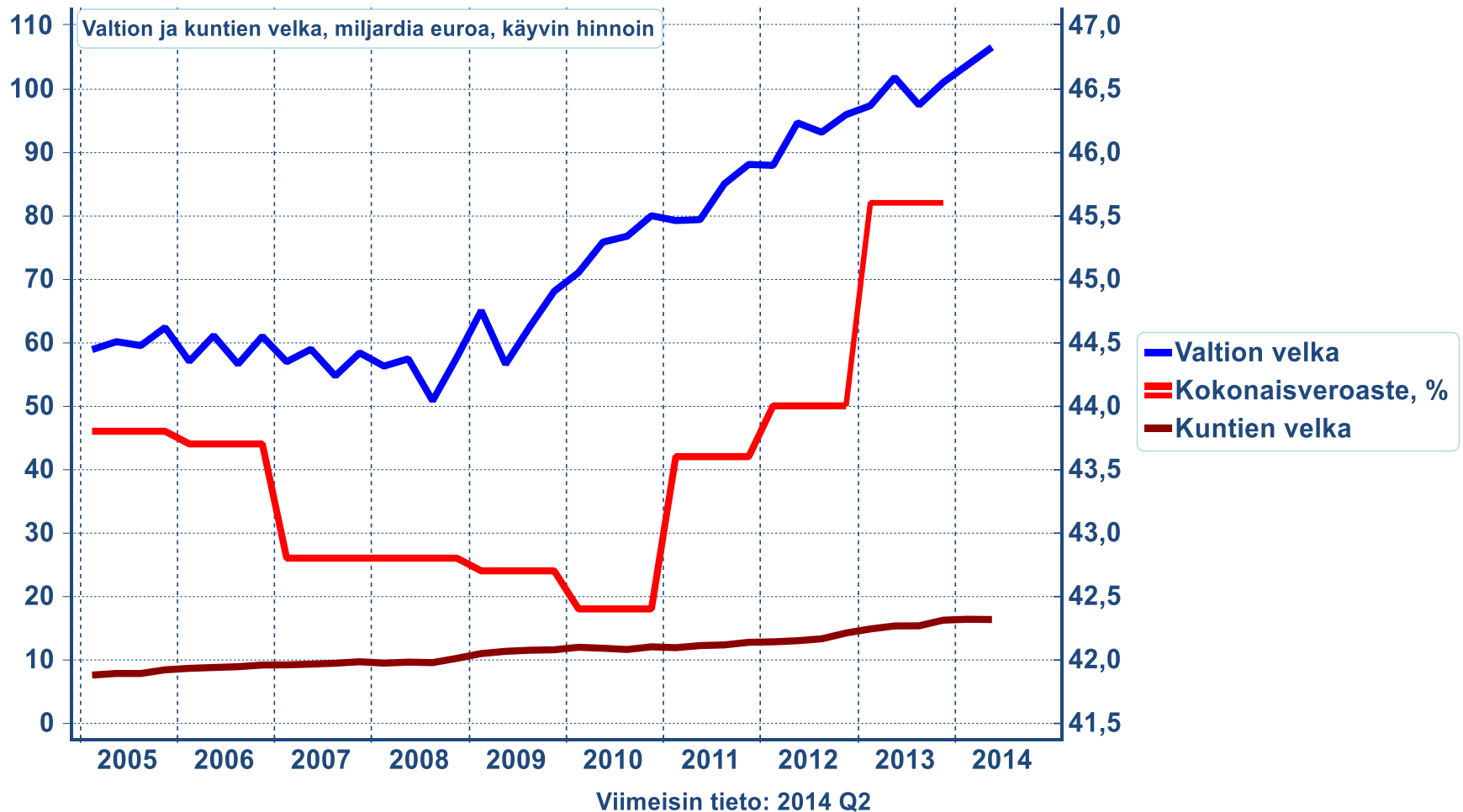
Nykyisellä tuotantokapasiteetilla teollisuuden tuotanto ja vienti eivät palaudu 2008 tasolle

Tuotantokapasiteetti on vähentynyt yli 20 %

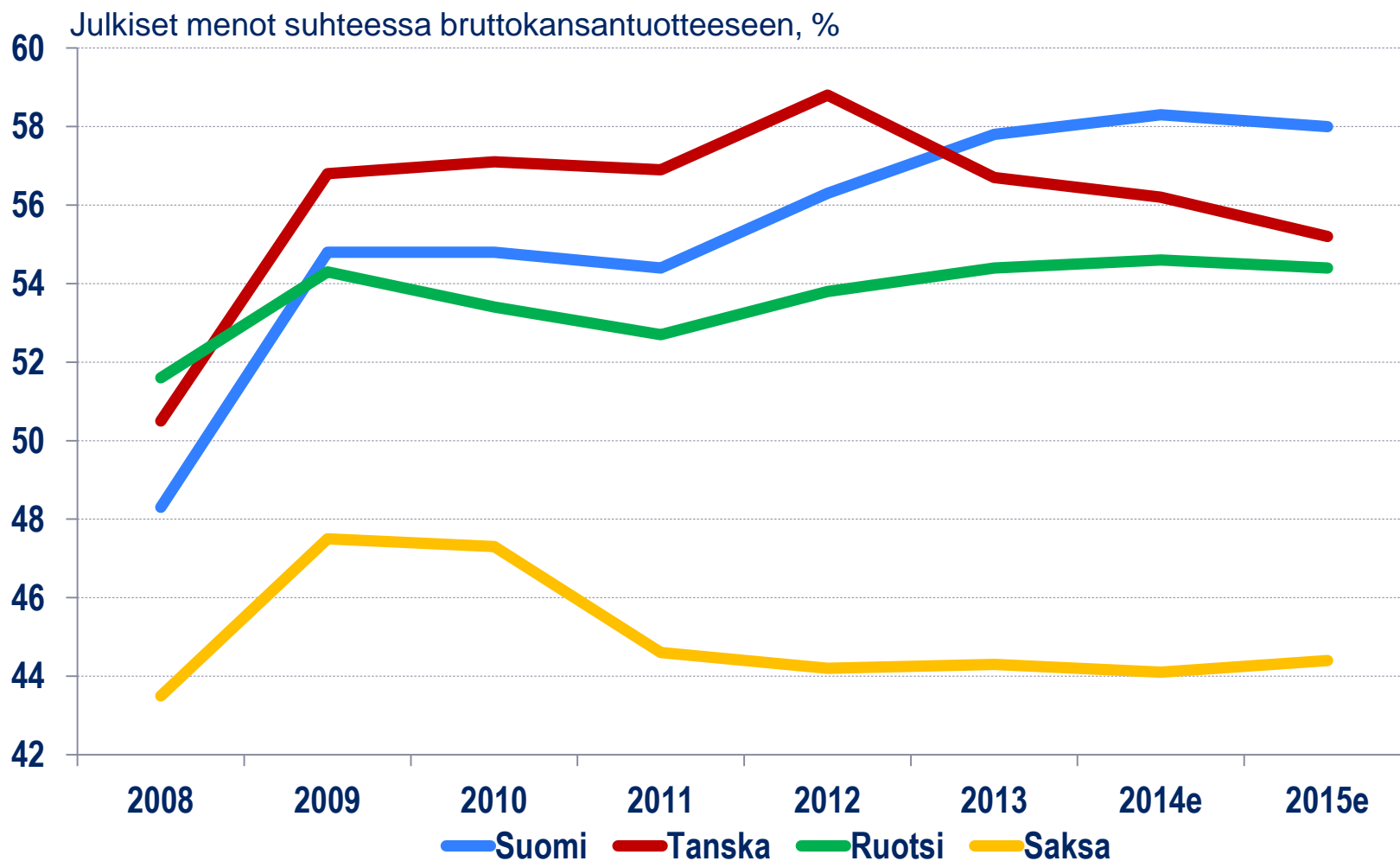
Julkinen velka ja veroaste kasvavat hallitsemattomasti

Kustannustaakka on paisunut, siksi julkista sektoria on karsittava

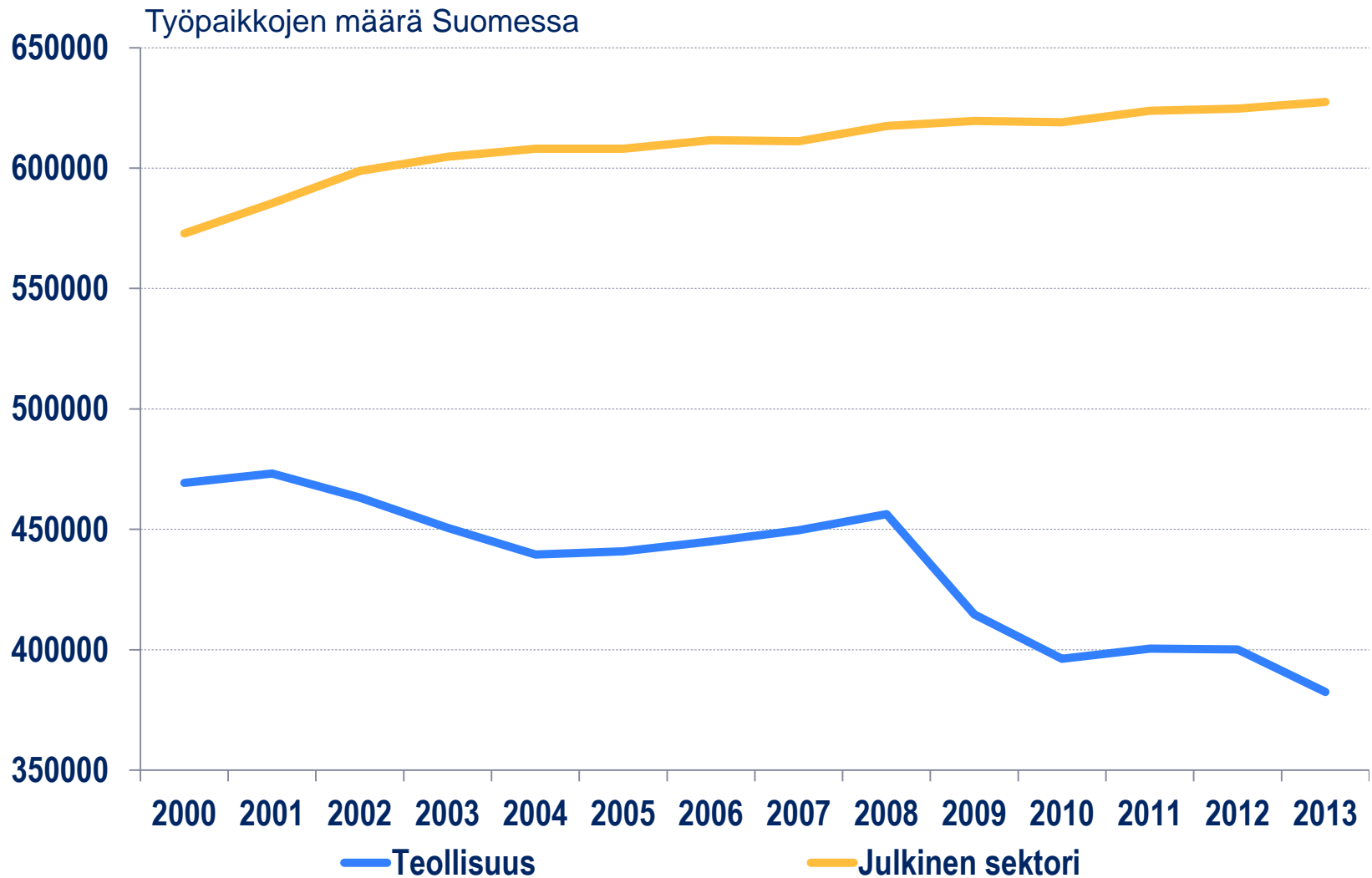

Julkisten menojen bkt-suhteen palauttaminen vaatii noin 10 miljardin euron menoleikkauksia

Verojen kiristäminen ei ole oikea ratkaisu tähän ongelmaan

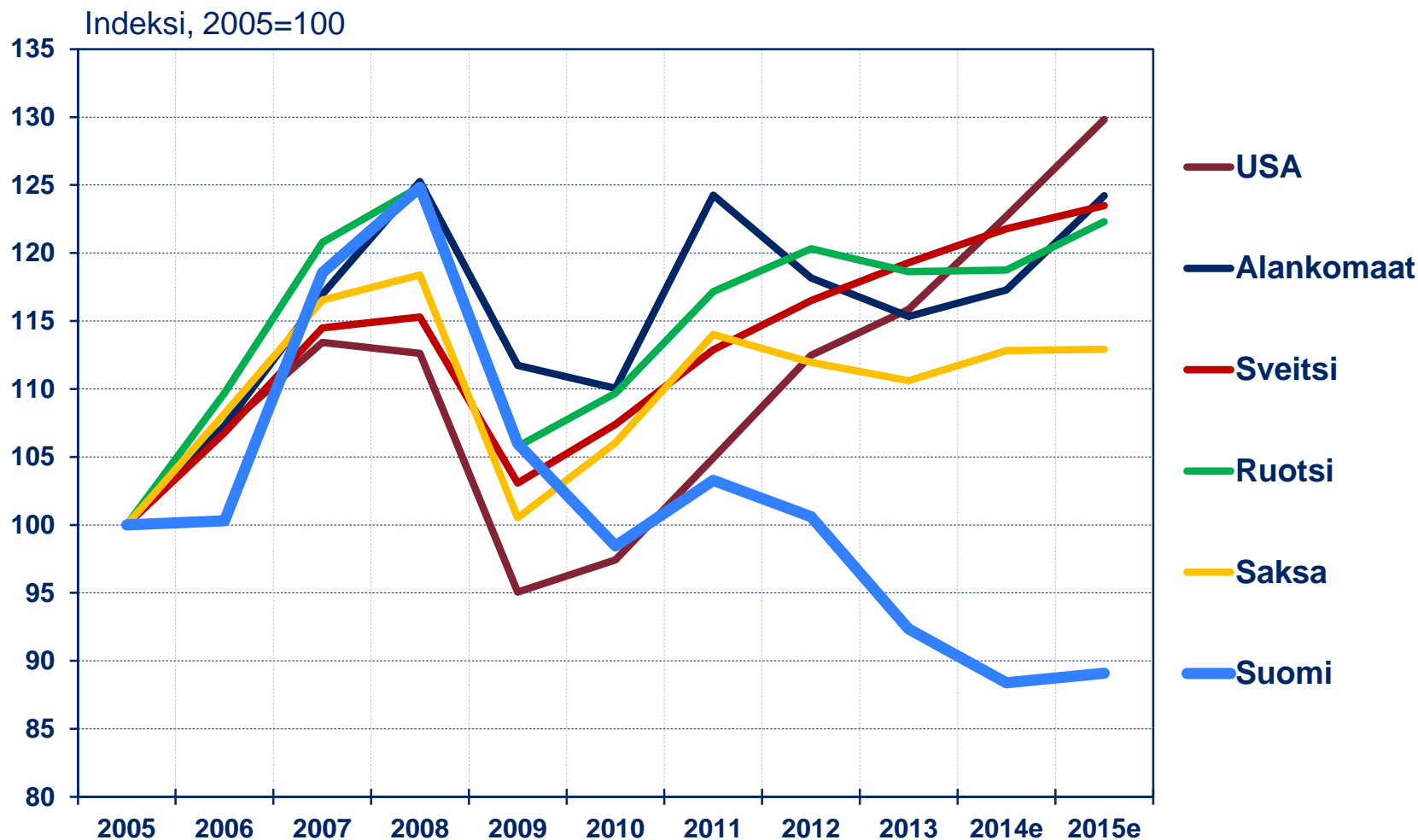

Teollisuus tuo lähes 90 prosenttia Suomen viennistä, mutta ei pysty enää rahoittamaan nykyistä julkista sektoria

Investoinnit Suomessa kehittyvät heikosti myös koko elinkeinoelämässä

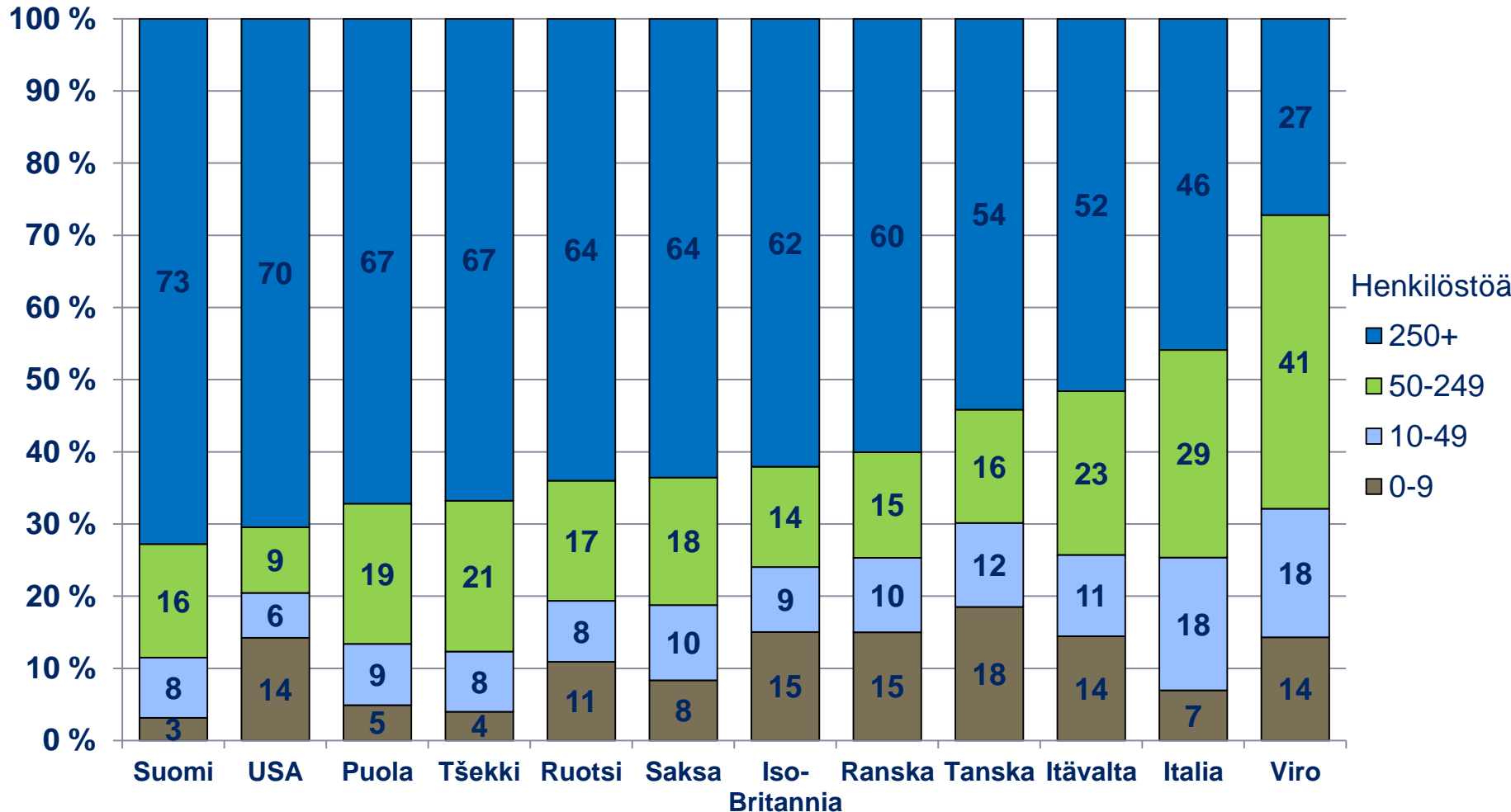
Yritysten kiinteät investoinnit

Pk-yritysten suoraa ulkomaanvientiä on kasvatettava

Erikokoisten yritysten* osuus tavaraviennin arvosta 2011

Osuus maan koko tavaraviennin arvosta, %

*) Vertailussa yritysten koko perustuu niiden henkilöstön määrään. Niitä vientiyrityksiä, joilta ei ole tiedossa henkilöstön määrää, ei ole otettu vertailussa huomioon.

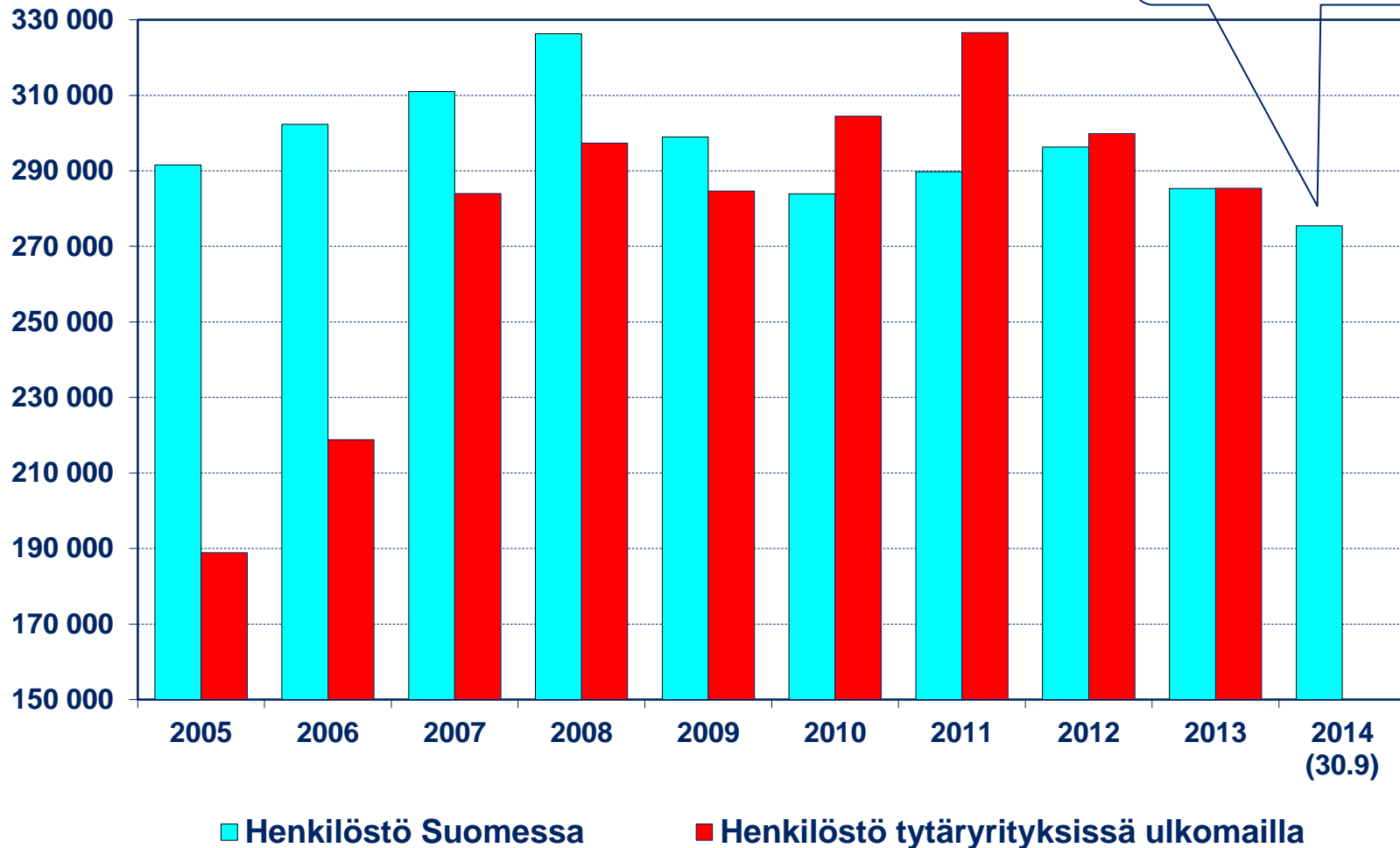
Lähde: OECD, Trade by Enterprise Characteristics

Uusia liiketoimintamahdollisuuksia

- Cleantech
 - energiaa säästävät ja vähäpäästöisemmät teknologiat
 - puhtaan käyttöveden ja jätevesien tehokkaamman puhdistuksen mahdollistavat teknologiat
- Kaivosteollisuuden ja malmien jatkojalostuksen tuomat uudet mahdollisuudet
- Ohjelmistot ja pelit
- Lääketieteellinen teknologia ja palvelut
- Suomi globaalien konesalien sijaintipaikkana (pilvipalvelut)
- Teollisuutta palveleva suunnittelutyö
- Autoteollisuuden murros
- Älyä tuotteissa, pakkauksissa, koneissa ja laitteissa (anturointi, gps, ohjattavuus, valvonta...)

Teknologiатеollisuuden henkilöstö Suomessa on vähentynyt 50 000:lla eli 15 % vuoden 2008 jälkeen

Henkilöstöstä noin 19 000 lomautusjärjestelyjen piirissä 30.9.2014

Mitä tulisi tehdä?

- Teollisuuden uudistumista on tuettava
 - T&k-investoinnit saatava uudelleen kasvuun.
- Yritysverojärjestelmä ajanmukaistettava
 - Suurimmat ongelmat koskevat yritysvoittojen kahdenkertaista verotusta, yritysten sukupolvenvaihdosten verotusta ja kireää progressiivista ansiotuloverotusta.
- Työmarkkinat uudistettava
 - Neuvottelu- ja sopimusjärjestelmä remontoitava vastaamaan kilpailijamaita, yrityskohtaisuutta lisättävä oleellisesti.
- Julkista sektoria on karsittava
 - Julkisia menoja vähennettävä vähintään 10 miljardia euroa, 10 - 15 % nykyisistä menoista.
- Elinkeinoelämälle ei enää yhtään EU-tason tai kansallisen tason lisärasitetta, jolla heikennetään kilpailukykyä.